Pirmas Liet. Dienraštis Amerikoje
Adress:
NAUJIENOS, 1840 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
TELEPHONE CANAL 1506

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as Second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

First Lithuanian Daily in America
NATIONAL EDITION
RYTMETINĖ LAIDA

VOL. IV. Kaina 2c. Chicago, Ill., Utarninkas, Bal. (April) 24, 1917. 101 Price 2c. No. 97

PETROGRADAS PAVOJUJ

"Tėvynė" (exch)
307 W30th st

Svedijoje neramu

Rusija nedarys atskiros taikos

PETROGRADAS PAVOJUJE.

Vokiečių laivynas apleido Liepojų ir Kielą; veža didelę daugybę kariuomenės, kad užpuolus rusus iš užpakalio.

PETROGRADAS, bal. 24. — **Iš Rygos pranešama, jogei vokiečių kariškas laivynas apleidęs Liepojaus prieplauką. Su juo sykiu išplaukė ir didelė daugybė transportų. Vadinasi, veža kariuomenę, kuri turės buti kur nors išsodinta, veikiausia Finlandijoš užlajon, kad užpuolus rusus iš užpakalio ir tuo budu atkirtus Petrogradą nuo veikiančiosios rusų armijos.**

Tos pačios žinios dar sako, jogei kita vokiečių karišk o laivyno eskadra apleidusi Kielą ir vykstanti Liepojaus linkui. Petrogradas neparastai sujudęs delei menamojo vokiečių žygio. Daroma visa, kad prisirengus atremti galimą priešo užpuolimą.

Kad vokiečiai rengiasi užpulti Petrogradą; kad jie stipriną Rygos-Dvinsko frontą, apie tai jau senai skelbia ateinančios iš Petrogrado ir Londono žinios.

Ar ištiesų jie jau pradėjo vykinti savo plenus, tatai dar turėsime progos patirti. Kol kas smulkesnių žinių apie vokiečių laivyno ir armijos judėjimą stoka.

ŠVEDIJAI GRĘSIA REVOLIUCIJA.

Karaliaus rumai apstatyti kariuomene.

LONDONAS, bal. 24. — **Pagalios, ir Švedijai grėsia revoliucija.** Associated Press žinių agentura skelbia, kad maisto stoka gali atnešti labai nepageidaujamų pasekmių Gustavo sostui... Andai, pereitą subatą Švedijos parlamentui svarstant maisto klausimą, ties parlamento rumais susirinko didžiulė darbininkų minia. Susirinkusieji kartas nuo karto pakartodavę taip nemielą valdonams žodelį. "tegyvuoja respublika!"

Žinandas apie besiartinančią revoliucijos pavojų žaibo greitumu perbėgo visą Švediją. Didesniuose pramonijos centruose esą rengiama visa eilė demonstracijų, prakalbų ir šiaip susirinkimų, kur aštriai smerkiama valdžios politika ir reikalaujama reformų.

Valdžia nusiminusi. Ji su baime laukia pirmos dienos gegužės, prie kurios Švedijos darbininkai rengiasi pažymėtinu stropumu.

RUSIJA NEDARYSITNTI ATSKIROS TAIKOS.

Tokį atsakymą gavo kongresmanas Meyer London į savo teleramą Čcheidzei.

PETROGRADAS (per Londoną), Bal. 21. — Rusijos socialistai nestoja už atskirą taiką su Vokietija. Pildomasis Komitetas (turbut Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybos. N. R.) šiandie kablegrafavo Meyeriui, socialistui kongresmanui Washingtone, šitokį atsakymą į jo užklausimą bal. 19 dieną:

"Kaip jau Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybos paskelbime buvo pranešta, visa Rusijos revoliucinė demokratija nenori daryt jokios atskiros taikos; ji stoja už tarptautinę taiką be jokių aneksijų ir kontribucijų, aiškių ar maskuotų; ji stoja už taiką ant pamato laisvo tautų plėtojimosi, ir mano, kad kiekviens šalies proletarija turi pavartoti visas savo spėkas, kad tais pamatais įvykinus taiką."

Kaip jau Naujienose buvo minėta, kongresmanas Meyer London balandžio 19 dieną buvo pasiuntęs Čcheidzei, socialistui Dumos atstovui šitokį užklausimą:

"Kaipo vienintėlis socialistas atstovas Suvienytųjų Valstijų kongrese, pilnas vilties, jogei naujoji Rusijà bus spiriamasai faktorius įvykinime visuotinos ir pastovios taikos, aš labai prašau jusų autoritetingo pranešimo, kurs atitaisytų neramius gandus, buk Rusijos socialistai stoja už atskirą taiką su Vokietija."

PERĖMĖ DAUG KARĖS PABUKLŲ.

Siųsta Brazilijos vokiečiams.

RIO DE JANEIRO, bal. 24. — Brazilijos valdžia perėmė didelį karės pabuklų siuntinį Paranahua prieplaukoje. Ginklai buvo siunčiama sukilusiems vokiečiams į Santa Cathavina valstiją. Siuntė juos tula vokiečių firma — kaipo geležies palaikus.

NORĖJO PSKANDINT SUV. VALSTIJŲ LAIVĄ.

Vijosi penkias mylias, tik nepagavo.

NEW YORK, bal. 24. — Associated Press žinių agentura praneša, kad Brazilijos pakraščiuose, bal. 12 d., Vokietijos "jurų vilkas" Seeadler kėsinosi paskandinti "vieną Suv. Valstijų laivą". Jisai apie penkias valandas vijosi savo auką. Tik laimė, kad ši buvo greitesnė. Ir pabėgo.

Sakoma, kad naujasai "jurų vilkas" esąs seniau buvęs Suv. Valstijų pirklybinis laivas — Pass of Balmaha. Tik vokiečiai jį pakrikštiję Seeadleriu.

REIKALAUJA TVARKYTI MAISTO REIKALUS.

Turi but suteikta balsas ir darbininkų atstovams.

LONDONAS, bal. 24. — Taip vadinama nacionalė Anglijos darbininkų taryba, atstovaujanti keliatą žymesniųjų darbininkų organizacijų, inteikė Anglijos parlamentui sekamų reikalavimų:

Valdžia privalo supirkinėti visą reikalingiausįjį maistą, įvežamą iš svetimų šalių.

Paimti savo žinion visus šalyje pagaminamus maisto produktus.

Nustatyti maisto reikmenų pardavinėjimą tokiais pamatais, kurie suteiktų pilną pasitikėjimą valdžia plačiosiose pirkėjų miniose.

Tvarkyti maisto sunaudojimo reikalus, plačiausio bešališkumo pamatu nepripažįstant niekam pirmenybės.

Pardavinėti duoną laike dabartinės karės po 6 penus (12 centų) už keturių svarų kepalą.

Pripažinti darbininkų atstovams sprendžiamą balsą vietiniuose maisto reikalų tvarkymo komitetuose.

Taryba sako, kad maisto reikalai Anglijoje nestovi taip blogai ir kad nėra reikalo susiaurinti maisto sunaudojimą iki nepakenčiamo laipsnio. Visa, kas tuo tarpu reikalinga, tai pažaboti įsibėgėjusius maisto spekuliantus — neduodant jiems progos išnaudoti pirkėjus ir krauties sau aukso kalnų iš svetimo vargo.

APGINKLUOJA 1,104 LAIVUS.

Tatai Suv. Valstijoms kainuos apie $5,000,000.

WASHINGTONAS, bal. 24. — Vakar laivyno sekretorius pareikalavo kongreso, kad butų paskirta penki milionai dolerių apginklavimui Suv. Valstijų pirklybinių laivų. Išviso busią apginkluota 1,104 pirklybiniai laivai.

ANGLAI IŠNUAJO UŽPULDINĖJA VOKIEČIUS.

Suėmė 1,500 belaisvių ir daug karės pabuklų.

LONDONAS, bal. 24. — Išrodo, kad talkininkai vakariniame karės fronte lyg ir pasivaduodami užpuldinėja vokiečius. Antai, pereitą naktį atėjęs iš Paryžiaus pranešimas jau nebeskelbia naujų žymesnių laimėjimų gen. Neville pulkams. Vienoje-kitoje vietoje, tiesa, jie kiek pasivarė į priekį. Vis delto daugiausia jiems prisiėjo ginties nuo vokiečių užpuolimų.

Užtai vokiečius užgulė anglai. Atėję trumpi karės ofiso ir korespondentų pranešimai liudija, jogei Arras fronte prasidėjo kova, kuriai nėra lygio dabartinėje karėje. Svarbiausiu kovos centru kol kas yra Scrape upė. Šioje vietoje anglai jau senai savo sunkiaja artilerija bombardavo vokiečių pozicijos. Vakar jiems galutinai pavyko atlikt savo darbą. Jų rankosna čia pateko visa eilė priešo apkasų, daug belaisvių ir šiaip kitokio karės grobio. Taipjau padaryta ga na žymus progresas ir ties svarbiuoju Francijos anglių industrijos centru Lens.

Turi jie laimėjimus ir kitose vietose. Viso vakar anglų rankosna pateko apie pusantro tukstančio priešo kareivių ir daug kitokio karės grobio. Bet tai tik pradžia tos kovos. Ji dar pačiam pusė deda viską ant karės dievaičio svarstyklių. Kuri jų nusvers priešą tai dar pamatysime.

DIDELĖ KARĖS PASKOLA ANGLIJAI.

Busią paskolinta $750,000,000.

WASHINGTONAS, bal. 24. — Žinios iš Washingtono skelbia, kad pasiųstas į čia Anglijos užrubežinių reikalų ministeris, Andrew Bonar, Law daras su šios šalies valdžia sutartį kas dėl užtraukimo naujos karės paskolos. Oficialės tos sutarties smulkmenos dar nepaskelbta. Taipjau dar nežinia kiek busią paskolinta Anglijai. Vis delto spėjama, kad naujoji karės paskola, kurios dabar jieško Austrijos valdžia, sieksianti septynių šimtp penkias dešimtis milionų dolerių.

PAGAVO 20 VOKIEČIŲ SUBMARINŲ.

WASHINGTONAS bal. 24. — Vienas dabartinės Balfouro komisijos narys pranešė Associated žinių agenturai, jogei balandžio 10 d., t.y. prieš išvažiuojant Balfouro komisijai į Suv. Valstijas, anglai pagavę į savo kilpas net 20 vokiečių submarinų.

IŠSIRINKO SOCIALISTUS ATSTOVUS.

LONDONAS, bal. 24. — Iš Petrorado pranešama, kad Saratovė viename ukininkų susirinkime išrinkta vien socialistai ir revoliucionieriai į žemietijų apskričio sueigą. Tas pats susirinkimas priėmęs rezoliuciją, reikalaujančią, kad valdžia suteiktų kiekvienam žmogui sklypą žemės ta sąlyga, jogei tik jis pats apdirbs ją.

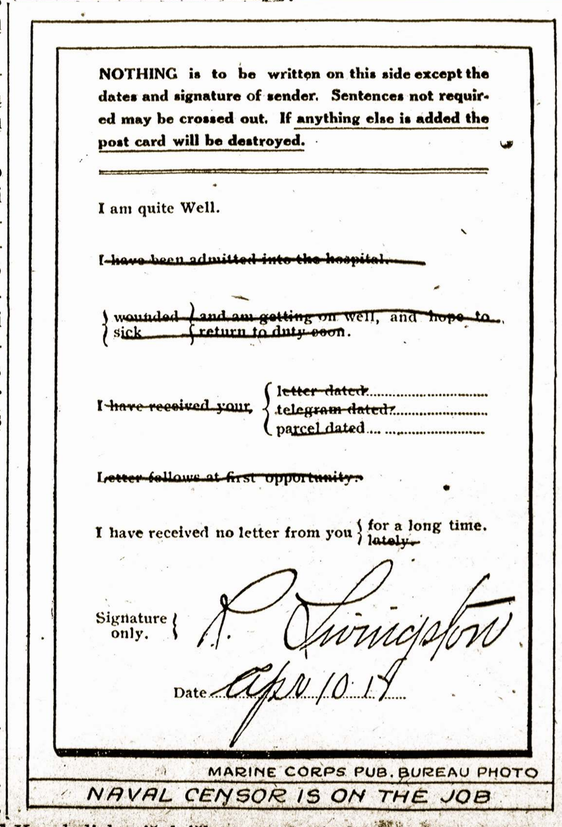

Kas belieka iš laiško, patekusio į cenzoriaus rankas.

"PRIE DARBO, AR — KARĖN!"

Tokį atsakymą gavo streikuojantįs amunicijos darbininkai.

COPENHAGEN, bal. 24. — "Prie darbo, ar — karėn!" tokį atsakymą davė kaizeris Vilius streikuojantiems dviejų amunicijos firmų darbininkams Berline. Mąt kuomet dviejų didžiausių amunicijos firmų Berline — Deutsche Watten ir Amunition Fabriks — darbininkai atsisakė grįžti darban, jąs paėmė savo žinion valdžia. Po to ji įsakė darbininkams pasirinkti vieną iš dviejų: sugrįžti darban, ar buti mobilizuotais ir pasiųstais į karės frontą. Tatai, sako Copenhageno pranešimas, privertė darbininkus sugrįžti. darban.

Kitos žinios betgi skelbia, kad amunicijos darbininkai, nors ir buvo priversti sugrįžti darban, vis delto varo miniose juoplačiausią agitaciją, kuri statanti valdžią didelin pavojun.

To "didelio pavojaus" vardą, tur but, visi žino. Jisai vadinasi revoliucija.

JUNKERIAI ŽADA SUKELT "REVOLIUCIJĄ."

Neklausyt socialistų, prijungt užkariautas žemes — sako jie.

HAAGA, bal. 24. — Girdėjote naujieną. Vokietijos juodašimčiai grasina Bethmann-Hollwegui revoliucija! Jei tikėt Haagos pranešimui, Vokietijos junkeriai ve kokių reikalavimų stato valdžiai. Tęsti karę iki "garbingos pergalės" ir prijungt prie Vokietijos visas užkariautas priešo teritorijas. Priešingame atsitikime, t.y. jeigu Vokietijos kancleris Bethmann-Hollweg paklausysiąs socialistų, kurie priešinasi užgrobimo politikai ir reikalauja taikos be prijungimų ir atlyginimo, tai jie, juodašimtiškieji junkeriai, sukelsią revoliuciją!

Tai ką padarytų kiaulė, jeigu ji turėtų ragus...

RUSIJA KARIAUS IKI GALO.

WASHINGTONAS, bal. 24. — Washingtono valdžia išleido pranešimą, kur sakoma, jogei Rusija ir nemananti daryti atskiros taikos su Vokietija. Valstijos departamentas aplaikė (manoma, kad iš ambasadoriaus Francis'o Petrograde) pranešimų, kad Rusija yra pasiryžus kariauti iki galo. Girdi, Rusija, kuri tik todel nuvertė senąją biurokratų valdžią, kad ji ryžosi susitaikinti su Vokietija, mokės kaip apsidirbti su savo išlaukiniu priešu, kad atsiekus visuotinos ir pastovios taikos.

MEYERO LONDONO IR RUSSELLIO TELEGRAMOS NEOFICIALĖS.

Internacionalis Amerikos socialistų partijos sekretorius Morris Hillquit balandžio 20 d. pasiuntė kabeliu šitokį užreiškimą Čchedzei, socialistų atstovui Dumoje:

"Meyero Londono kablegrama jums, o taipjau Charles Edward Russellio ir kitų kablegramos Kerenskiui nėra socialistų partijos autorizuotos. Amerikos socialistai pilniausia užsitiki, kad Rusijos draugai mokės išrišti savo didžiuosius uždavinius taikos, demokratybės ir tarptautinio socializmo reikalais.

Morris Hillquit
"Internacionalis Socialistų Partijos Sekretorius."

SIUNČIA TURKŲ KAREIVIUS FRANCIJOS FRONTAN.

Laikraščiai drąsina žmones "garbinga pergale."

COPENHAGEN, bal. 24. — Iš Copenhageno pranešama, kad vokiečiai siunčia daug turkų kariuomenės vakarinin karės frontan. Berlinas dabar esą tvenkte užtvenktas turkų kareiviais.

Tuo pačiu laiku Berlino laikraščiai talpiną ilgiausių straipsnių apie "garbingą pergalę." Vis delto, tas "maistas," sako Copenhageno pranešimas, nedaug testiprinąs nupuolusią žmonių žmonių dvasią.

TURKAI TRAUKAISI

Apleido Tigris pozicijas; anglai veja juos Samaros linkui.

LONDONAS, bal. 24. — Karės ofisas praneša, kad gen. Maudes pulkai išvijo turkus iš tvirtai įrengtų Iztabilat pozicijų ant dešiniojo Tigris upės šono. Anglai šioje vietoje pasivarė keturias mylias į priekį. Jų rankosna be to teko nemaža belaisvių ir kitokio karės grobio.

Anglai tebeveja turkus Samaros linkui.

SOCIALISTŲ LAIMĖJIMAS SILVIS'E.

Išrinko tris socialistų atstovus.

SILVIS, bal. 24. — Mažame Silvis miestelyj, Illinois valstijoj, socialistai pervarė tris savo kandidatus į aldermanus. Socialistams dar stokuoja vieno aldermano, kad įgijus pilną kontrolę. Vadinasi, iš septynių aldermanų Silvis miestelio rotužėje dabar sėdės trįs darbo žmonių reikalų užtarėjai.

Santakiškis.

Iš Kariško Dieninio.

PERGYVENIMAI LIETUVOJ ANTRU KARĖS PUSMEČIU.

(Tąsa).

—Ką čia padarius su valgiu, jau man po krutine gruzdena, but neprošalį numaryti alkio kirmelaitę, — kalba jaunas vaikinas atsisėdęs ant mintuvų.

—Taigi, taigi, but nieko sau, kad nors žiaunę sausos duonos, nors vaikučiams...

—Aš nenoriu valgyti, o kiti vaikai jau miega — pakėlęs galvutę, raminančiai kalbėjo 5 metų amžiaus Miliustinukas.

—Aš taipgi nenoriu valgyt, aš taipgi nenoriu... mums čia labai gerai gulėti — pasigirdo silpni kudikių balseliai.

Suaugusieji žmonės sugraudinti taja jiega, kuri slėpėsi kudikių balsuose nutilo, o vaikučiai pradėjo migdyties.

Užviešpatavo tyla.

Jaunas vaikinas, kurs visą laiką ką tai rašė savo dieninyje, klausia moterų, ar jos jam pavelins skaityti eiles.

—Žinoma, prašom, prašom bus smagiau, įvairiau.

Jaunuolis klupodamas tics mintuvais, ant kurių žibėjo žvakutė, kalbėjo tyliu, bet graudžiu balsu:

—Mano eilėse nėra poezijos, bet jose išreikštas tas širdies skausmas, kurį dabar mes kenčiame. Štai šitie žodžiai parašyti sustiprinimui musų dvasios:

—Kam skausmas mums drasko krutinę
Ir mirties šmėkla prieš akis?
—Kad priešai išgriovė Tėvynę
Ir žudo čia mus ugnimis...
—Ar amžiams pražus mus Tėvynė,
Jos vardo ir kartos neb'liks.
Ar priešai praris ką vis mynė
Ir vergė visoms dienomis?
—Oi ne! mieli Broliai ir sesės!
Kareiviai šautuvus kuomet nors padės —
Kol kraujas gyvybės mumyse tekės,
Tol meilė Tėvynės, Brolybė žydės.
O bunant vienybėj mums Dievas padės
Ir saulė Liuosybės del mus užtekės.

Pabaigon jaunuolio balsas darėsi garsesnis ir graudesnis. Visi tylėjo.

Tolians jaunuolis sako:

—O šitie žodžiai skiriami tiems beširdžiams, kurie daugiausia pikto daro ant šios žemės:

Ten griovyj, pakriaušėj,
Tarp medžių šaknų,
Vidurnaktyj buvo
Veselia velnių...

Jie juokės ir staugė
Iš džiaugsmo visi,
Kad jųjų aukuro
Liepsna taip šviesi.

Daugybė aniuolų
Ten virto velniais,
Ir pats Dievas Tėvas
Draugavo su jais.

Klaususieji atsiduso ir vėl užvedė kalbą apie valgį.

—Gal reiks laukt ryto, nes ką čia surasi naktį, juk viskas išnaikinta?!

—Pamėginkime, o gal ir pavyks ką nors sumedžioti?

—Aš sutinku.

Susitarėme 4 vyrai ir išėję iš pirties, tik rankomis mosavome, nežinodami, kurion pusėn traukti.

—Eikime Pranciškavo linkon.

—Baisu — galima užrioglinti ant kariškos sargybos, o tada juk negrįžtume...

—Einame išdeginto kaimo linkui.

—O ką ten surasime?

—Nežinau.

Tariamės, tarėmės, galop nutarėme pabėgėti kokias penkeles varsnas — prie artimiausios triobavietės ir jeigu nieko nesurasime sugryžti atgal.

Risčia ir šuolia nubėgome sutarton vieton, bet... pakapstę sniegą, patrepsenę nuodėgulius liudnai grįžome atgal.

—Nubėgkime prie dvaro kugių, — sako vienas iš draugų.

Pasirodė stebėtinas apsireiškimas, ne tk tame, kad dvaro kugai išliko nesudeginti, bet ir tame navatnume, kad vienas kugis buvo nukultų žirnių.

Išsitraukėm po didelį glėbį nekultų virkščių ir nuvilkome į pirtį.

Moterįs neišpasakytai nudžiugo ir tuoj pradėjo darinėti. Žirniai buvo toki ankštingi, kad pridarinėjome arti 3 pilnas kepures stambių mėlynų žirnių. Kurie budėjo valgė, o miegantiems paliko. Užsimanę gerti vandenio, čiulpėme sniegą.

Nors sulyginamai puiku buvo gyventi pirtyj, bet... artinasi gaigystė, o ten prasidės jodinėti žvalgų burceliai, šaudymasis...

Pribudinome miegojusius vaikučius ir moteris, ir jau gana gerai susitaisę šlypkes traukėme artyn Mozurgirės.

Daugiau nelaimės draugų.

Pačję apie pusatnro viorsto, pamatėme kokią tai neapgyventą triobą, iš kurios išėjo žmogus ir lietuviškai užklausė:

—Kas ten cina?

—Pabėgėliai, — atsakėme vienbalsiai.

—O! tai meldžiame į vidų; jau čia yra apie puskapis tokių kaip jųs. Jau mes čia antra savaitė gyvename.

Palikę savo šlypkes suėjome triobon. Ten kada tai buta gyvenamo namo, vėliaus tvarto ar kluono, o dabar mums tarnavo nė tai tvirtove, nė tai pirmos klesos viešbučiu. Visų musų akįs nušvito, kuomet pamatėme pilnus pasienius sausų šiaudų, o viduryje eilę suolų ir stalų, šiaip taip sukalinėtų iš papuvusių nelygių lentų.

Tuojaus, suguldę vaikus ir nuilsuses moteris, pradėjome kalbėties su senesniais tos triobos gyventojais. Jie, matydami mus labai suvargusiais ramino ir klausinėjo ar mes nematėme, — ar da nesitraukia kurion nors pusėn armijos, nes jeigu katra nors kariuomenė pasuks į šoną savo artilerijos ugnį, tuomet mums čia bus ankšta.

Pradedant švisti triobon įeina apie tuzinas valnų žmonių.

—Na ką, ar gerai miegojote?

— klausia įėjusių vienas iš naujų musų sangyventojų.

—Žinai ką kaip "augštoj klėtelėj pas motinėlę, uosio lovelei su mergužėle."

Koks čia paibelis, manau sau ir, žingeidaudamas, klausiu arčiausia sėdinčio žmogaus:

—Iš kur tie žmonės atėjo?

—Štai už sienos mes turime savo tranšėją, kurion visi slepiamės laike šaudymosi. Šitie gi žmonės bijo kad naktį vokiečiai neužmestų bombų ant namo, už tad nakvoja tranšėjoj.

—Eime pažiurėti.

—Eime.

Nueinu su nauju savo pažįstamu prie tranšėjos. Inlendam į vidurį. Puiki architektura: viduryje stovi apie šeši stori mediniai ramsčiai, remiantieji storus tranšėjos balkius; skersai balkių suguldytos taipgi storokos stačiaukos ir lotukės, o ant viršaus supiltas didokas kalnas žemių. Inėjimui tranšėjon iškastas kreivas, keturių sieksnių ilgumo ir 6 pėdų gilumo ravas. Viduryje, pasieniais palikti žemės suolai ir ant jų užguldytos lentukės. Visas tranšėjos dugnas išklotas baliniu šienu, o ant šieno sumesta: kelios priegalvės, antklodės, kailiniai ir kelios sermėgos.

Manau sau: ištiesų puiki tranšėja, laike pavojaus visi galėsime sutilpti.

Vienas iš musų kompanijos, da pirmu kartu pamatė tokią puikią tranšėją ir gerėdamasis džiaugėsi:

—Na čia tai busime kaip pas Poną Jezusą po pažaste.

—Nekalbėkite taip garsiai, čia miega 3 moterįs, kurios vakar atbėgo iš Gulbiniškių — perspėjo rodantis mums tranšėjos architekturą vyras.

Ir ištiesų, mes anksčiau nepastebėjome, kad toje jovalinėje miegojo pailsusios moterįs.

Vos prašvito, iš giraitės pasirodė 17 raitų Vokietijos kareivių. Apie jous, senesnieji to namo gyventojai, sekančiai pasakojo:

—Šitie kareiviai kas rytas skirstosi ir jodo po laukus, tiesia oran rusvas, šilkines palas ir perduoda žines savo štaban kaipo bevieliniu telegrafu; nedėlia tam atgal jų čia buvo 25 žmones, bet dabar jau tik 17 susirenka...

Tarp valnų žmonių musų trioboje buvo vienas sužeistas kazokas, kuris štai ką pasakojo apie tuos 4 lavonus, kuriuos mes matėme perėitą naktį.

—... Juos pagavę norėjome vesti savo štaban, bet nebuvo laiko, nes turėjome vikriai žvalgyties, tad perdurėme juos pikėmis, apkraustėme ir palikome.

Taip šaltai pasakojo kazokas, tarytum kad ten jie nukirto 4 kopustus.

Paskui truputį permainęs toną pridurė:

—Ale biaurybės daug pinigų turi: prie vieno radome net 250 markių, o visokių popierų tai pilni balnai. Aš užeidamas į šitą namą keles atsinešiau.

Kazokas ištraukė pluoštelį popierų iš bato aulo, tarp kurių žingeidžiausiomis mums buvo: Triviorstinis Suvalkijos žemlapis ir lietuviškas laiškas, kuris štai kaip skambėjo:

—Aš gimęs Turlojiškės dvaro kašaruose 15 d. spalio, 1890 metuose. Turėdamas dešimtį metų amžiaus su tėvu išvažiavau Vokietijon, ten ėjau mokyklon, paskui pastojau karioūmenėn ir dabar pasiųstas žvalgyties po senąją savo tėvynę. Jeigu mane užmuš, tad broliai lietuviai, išimkite iš mano balno 25 markes ir palaidokite ant katalikiškų kapinių.

Jo pavardės nepamenu.

Priešpiečiais, ankstyvesnieji pabėgėliai šiokiomis tokiomis palomis užtiesė stalus, ant kurių uždėjo kelis šmotus duonos ir 2 keptus indikus. Net seilės varvėjo matant taip gražiai iškeptus indikus. Viena iš musų tarpo moteris tarė:

—Laimingi tie, kurie nors šį tą suspėjo pasiimti.

Skaitydamiesi su mandagumu, vyrai pirmiaus susodino moteris ir mažus vaikus. Vaikučiams, rodos, nereikėtų daug mislyti, kas duoda valgyti: padėta ant stalo — valgyk; bet ne taip yra.

Ir dabar man neišeina iš minties ir stovi akyse sekanti tragiška scena: pradėjus valgyti vienas, gal kokių penkių metų amžiaus, vaikelis pasiėmė šmotelį sudžiuvusios duonos, palaikė burnelyje ir, neatkandęs, padėjo ant stalo, pro verksmus tardamas:

—Aš noriu mamos.

Viena moteris pradėjo raminti kudikį:

(Bus daugiau).

Skaitykite ir Platinkite "Naujienas"

FORWARD IN THE "BIG PUSH"—BRITISH DRAG THEIR FIELD ARTILLERY INTO POSITION

Anglų kariuomenė rengiasi prie atakos.

DIDYSIS VALSTYBINIS BANKAS ANT BRIDGEPORTO

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

A STATE BANK

A STATE BANK

1112 WEST 35th ST., Netoli Morgan St., CHICAGO

Kapitalas ir Perviršis $300,000.00.
Abelnas Turtas Virš $2,200,000.00.

Suvienytų Valstijų Pačto Bankos, Miestas ir Valstija laiko pinigus šiame Banke. Direktoriai šio Banko yra savininkais milžiniškų fabrikų Centraliniame Išdirbysčių Distrikte. Vice Pirm ARMOUR and CO. Pirm. ALBERT PICK and CO., Vice Pirm. CHICAGO JUNCTION gelžkelio Kompanijos ir daug kitų Kompanijų priguli prie šios Bankos. Moka 3% už padėtus pinigus, Duoda paskolas, Apsaugoja namus nuo ugnies, Siunčia Pinigus į visas dalis pasaulio, Laivakortes parduoda ant geriausių laivų. Taipgi partraukia pinigus iš kitų bankų po visą Ameriką ir atlieka visokius bankinius reikalus.

Bankos Valandos: Nuo 9 ryto iki 4 po piet. Subatomis iki 9 val. vakare. Kalbama Lietuviškai.
Didžiausias ir Stipriausias Bankas Šiame Apskrityj.

PO KARĖS reikalinga bus gerų šoferių ir vyrų prie taisymo automobilių. Išsimokykite to amato pas mus greitu laiku. Vakarinės ir dieninės klesos. Parupiname valstijinį laisnį.

MONTAGNA AUTO SCHOOL
1111 W. Harrison Street
Pasirandavoja automobiliai ant veselijų, krikštynų, pabovų, laidotuvių ir t. t.
Telefonas Monroe 5433
JOHN SUSKI, Savininkas.

TELEPHONE YARDS 2721
DR. J. JONIKAITIS
Medikas ir Chirurgas
3315 S. Halsted St., Chicago

SUDEGĖ 20,000 BUŠELIŲ KORNŲ DAGOS.

Manoma, kad tai piktadarių darbas.

DES MOINES, bal. 24. — Kilęs gaisras vietiniame grudų sandėlyj sunaikino apie 20,000 bušelių kornų (ku kuruzų) dagos. Manoma, kad tai turi buti blogadario padegėjo darbas. Nuostolių gaisras pridarė apie $35,000.

NAUJAS BELGIJOS DIKTATORIUS.

AMSTERDAM, bal. 24. — Amsterdame gauta žinių, kad vokiečių valdžia paskyrusi naują Belgijos diktatorių vietoj mirusiojo Bissingo. Juo busiąs baronas Falkenhausen.

Suv. Valstijose medvilnė (bovelna) auga ant 20,000,0 0 akrų žemės.

Suv. Valstijos įvairiose valstybėse turi 110 ambasadorių ir kitokių diplomatų.

Kad kam ko Reikalinga

greičiausia ir lengviausiu budu įsigysite naudodamies Naujienų Reikalavimų Skelbimais. Kas ko reikalaujate, kas ką turite kitiems pasiulyti—pasiskelbkite Naujienose. Tukstančiai visokio padėjimo žmonių kasdie skaito Naujienas, tukstančiai perskaitys jusų pasiskelbimą ir tas jusų pasiskelbimas atneš jums geriausių pasekmių.

NAUJIENOS
1840 South Halsted St.
Telefonas Canal 1506

Suv. Valstijų Pačto Bankos, Miestas ir Valstija laiko pinigus šiame Banke. Direktoriai šio Banko yra savininkais milžiniškų fabrikų Centraliniame Išdirbysčių Distrikte. Vice Pirm ARMOUR and CO. Pirm. ALBERT PICK and CO., Vice Pirm. CHICAGO JUNCTION gelžkelio Kompanijos ir daug kitų Kompanijų priguli prie šios Bankos. Moka 3% už padėtus pinigus, Duoda paskolas, Apsaugoja namus nuo ugnies, Siunčia Pinigus į visas dalis pasaulio, Laivakortes parduoda ant geriausių laivų. Taipgi partraukia pinigus iš kitų bankų po visą Ameriką ir atlieka visokius bankinius reikalus.

Skaitykite ir platinkite vienintėlį Rusuose lietuvių darbo žmonių laikraštį

"Naujają Lietuvą"

Kiekvieno tikro darbo žmonių draugo pareiga—visomis jėgomis remti savąjį-laikraštį.

Tiktai bendrai ir visas pajėgas įtempę mes galėsime įveikti savo priešininkus. O laikraštis tam tikslui—geriausias įrankis. **Todel, visi į darbą. Padėkite, kuo galite! Kas raštais, kas pinigais, kas patarimais!**

"Naujosios Lietuvos" kaina Amerikoje: Metams 9 rubliai; pusei metų 4½ rub.

ADRESAS.

"Naujoją Lietuva"

Podolskaja, 15 Petrograd, Russia

IŠ ŠIRDIES

Knygelė parašyta James Allen, versta St. Biežio. J. Ilgaudo laida. Turinys:
širdis ir Gyvenimas.
Proto Pobudis ir Pajiega.
Papročio Pasidarymas.
Darymas ir Žinojimas.
Pirmi Žingsniai į Augštesnįjį Gyvenimą.
Dvasinės Sąlygos ir jų Pasekmės.
Padrąsinimas.
Kaina 15c.

NAUJIENOS
1840 S. Halsted Street, -:- Chicago, Ill.

Moralybės Išsivystimas

Kad pažinti arba buti to žodžio prasmėje moralistu, reikia nuodugniai žinoti patį moralybės išsivystymą.

Knygelę parašė L. Krzywicki. Sulietuvino Dr. A. J. Karalius. 120 puslapių. Kaina 25c.

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., -:- Chicago, Ill.

Gliudi-Liudi

IR KITOS LYRIKOS EILĖS

Parašytos Kl. Jurgelionio (Kalėdų Kaukė)

Tai vienas puikiausiųjų lietuviškų eilių tomelis, kur telpa apie šimtas įvairių eilių.

Knygelė 106 puslapių, su gražiais popieriniais viršeliais. Kaina 50c.

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., -:- Chicago, Ill.

SERGANTI ŽMONĖS

Aš sirgau du metu. Turėjau visokių daktarų ir vaistų ir jie manęs neišgydė.

Aš buvau nusiminęs, nusilpęs, maniau kad niekuomet nebepasveikšiu. Dabar man yra gerai: esmi tvirtas ir sveikas.

Kiekvienas sergantis asmuo norintis žinoti, kaip aš pasveikau, gali mane matyti po darbo, seredos arba pėtnyčios vakarais arba nedėlios rytais.

FRANK MILIUS,
4545 So. Honore St., 1-mas augštas, Chicago. (apg.)

Dr. Ramser
AKIŲ SPECIALISTAS

Prirenka vieniems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda lykai.
784-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave. Ofisas.
VALANDOS: Nuo 9 ikryto iki vak. Nedėliomis nuo 9 ikryto iki 2 po piet.
Tel. Haymarket 2434.

J. KLOVAS, G. ZAKER
Užkviečiame visus, kurie norit tinkamai apsirėdyti. Mes padarom ant užsakymo pagal vėliausias madas. Taipgi valom, ir prosinam greitai ir pigiai. Tel. Canal 7270.
1700 So. Halsted St., Chicago.

Ateikit pas mane VYRAI Aš jus išgydysiu

Per 30 metų šimtai išgydytų yra mano reputacija.

PROF. DOCTOR COATES

Beturčiai taipgi ateina pas mane iš visų kraštų, delto kad jie patyrė, jog aš esmi expertas specialistas. Jie realizuoja, kad jeigu galima išgydyti, aš galiu tą atlikti. Negaišuok ir žiurėk, kuomet jusų sveikata ir stiprumas nyksta, kuomet jus turite ją savo rankose. Jeigu jus ateilankysite pas mane į laiką. Aš gydysiu jūs teisingai, sumaniai, sąžiningai, ir moksliškai, ir sugrąžinsiu jus į sveikatą į trumpiausį laiką, ir už mažiausią mokestį del sumanaus ir pasekmingo patarnavimo.

Aš gydau vyrus, ir vyrus tiktai, ir gydau juos greitai, saugiai ir visiškai, vėliausiomis metodomis ir už pigiausią mokestį del sumanaus patarnavimo ir pasekmingo gydymo.

PASIKALBĖJIMAS IR PATARIMAS DYKAI

PROF. DR. COATES
430 So. State St., 2-ras augštas, Prieš Siegel Cooper and Co.

Skaitykite ir Platinkite "Naujienas"

Korespondencijos

FITCHBURG, MASS.

Juokų vakaras ir Martaus spyčius.

Bal. 15 d. LSS. 134 ir LMPS. 34 kuopos parengė juokų vakarėlį. Vakarėlis susidėjo iš monologų, pasikalbėjimo Rožytės su motina ir tam panašių kąsniukų.

Publikai viskas labai patiko. Tuliems net šonus paskaudo besijuokiant. Tik nemalonumą darė vienas LSS. kuopos narys savo peiktinu užsilaikymu.

-:- -:-

Bal. 18 d. čia kalbėjo A. M. Martus. Kuomet jisai ėmė girti klerikalus, tad pasipylė klausimai iš publikos apie tuos makaronus, kuriuos kun. Olševskis šinkavojo. Tuomet Martus iškeikė socialistiškus Amerikos lietuvių laikraščius. Da ir daugiau nė šio nė to tas žmogelis pripasakojo, bet neužsimoka rašyti.

Rinkta aukos nukentėjusiems del karės, surinkta $12.66.

Galop Martus kalbėjo apie tverimą Lietuvos atstatymo bendrovės, bet to reikalo jis matomai pats neišmano.

J. J. Ja—tis.

WAUKEGAN, ILL.

"Du Broliu" scenoje.

Bal. 15 d. vietinė LSS. kuopa pastatė scenoje vieną iš puikiausių veikalų, apibudinančių atsiskyrimą musų brolių nuo savųjų Lietuvoje ir kokis likimas lietuvius patinka svetimose šalyse. Veikalo vardas — "Du Broliu."

Lošėjai prie savo užduočių buvo sąžiningai prisirengę delto ir skaitlingoji, apie 300 žmonių, publika buvo labai užganėdinta. Daugelis verkė, prisiminę savo tėvynę.

Visi artistai roles atliko sulyginamai gerai. Daug darbavosi drg. A. Sabeckis, režisieriaudamas ir pildydamas svarbiausią veikale, Zenono, rolę.

Nors bažnytininkai norėjo užkenkti progresistams rengdami tuo laiku kokias tai savo pramogas, bet apsišvietusieji žmonės rėmė progresistus. Kuopai liks ir pelno.

Garbė vietinei LSS. kuopai.

J. K.

BALTIMORE, MD.

Lietuvių Tautiško Knygyno raportas už 1916 m.

Įplaukos:

Laikraščių agentura ..	$19.90
Nuo naujų skaitytojų	6.60
Bausmių nuo skaitytojų ..	8.08
Už pražudytą knygą	1.00
Viso sykiu įplaukų	$35.58

Draugijų aukos.

DLK. Mindaugio Paš D-ja	10.00
Dr. V. Kudirkos Paš. D-ja	5.00
DLK. Keistučio Paš D-ja	5.00
Šv. Jono Nepomoscono Paš. Dr-ja	5.00
S. Daukanto Paš Dr-ja	5.00
Darbininkų Sus. Paš Dr-ja	5.00
Sus. Liet. Am. 11 kp.	5.00
I. W W. 192 Liet. Skyr. ..	5.00
N. Koperniko Paš Dr-ja ..	5.00
Viso per draugijas ..	$50.00
Sykiu įplaukė per šiuos metus	$85.58

Išlaidos:

Randos už kambarį	$48.00
Alga knygiui	36.00
Už laikraščius (agentura)	12.91
Už knygą "Kaip Pad. Monus	.65
Smulkios knygyno išlaidos	2.37
Už plovimą kambario	3.50
Viso išlaidų	$103.04
Atėmus įeigas	85.58
Pasidaro nedateklius	17.85

Knygų aukauta per draugijas ir pavienius sekančiai:

LSS. 14 kp. vertės	5.00
N. Koperniko Paš Dr-ja	5.00
V. Česna, ...	10.00
A. Genslickis	4.00
J. Tautkus	1.00
V. Povilaitis	.50
Sykiu paaukota knygų	$25.50

Pridedant aukautų knygų vertę prie abelnų įplaukų pasidaro:

Abelnos įplaukos	$85.58
Aukautų knygų vertė	25.50
Pasidaro įplaukų	$111.08
Išlaidos	103.43
Liktų pelno	$7.65

Knygyno turtas:

Knygyno pinigų bankoje	157.96
Knygyno knygų vertė	426.65
Knygyno rakandų vertė	67.65
Visas knygyno turtas	$652.26

Lanko knygyną, kaipo skaitytojai 639 ypatos.

Laikrašliai į knygyną ateina šie: "Naujienos", "Kova", "Laisvė", "Naujoji Gadynė", "Moterų Balsas", "Kardas", "Kelcivis", "Ateitis", "Vien Lietuvninkų", "Lietuva", "Dar. Balsas", "Draugas", Darbininkas", "Tėvynė" "Tikyba ir Dora" ir kiti.

Per knygyną galima užsiprenumeruot bile kurį iš lietuvių kalboj leidžiamą laikraštį ir visokias knygas.

Knygynas buna atdaras: Nedėliomis nuo 2 iki 4 po pietų. Panedėliais, ketvergais ir subatomis nuo 8 iki 10 val. vakaro.

L. T. K. Knygų peržiurėjimo Komisija.

Naujienų agentai

Kurie užžiuri platinimą "Naujienų" savo miestuose arba distriktuose. Pas juos galima gauti pirkti "Naujienas" pavieniais numeriais.

CHICAGO, ILL.

18-tos gatvės Skyrius: J. Šlajus, "Naujienose", 1840 S. Halsted St.
North Side Skyrius: P. Pučkorius, 1579 Milwaukee Ave., 2-ros lubos
Bridgeport Skyrius: J. Jakubauskas, 3346 S. Halsted st.
Englewood Skyrius: B. Masiunas, 8127 S. Normal Ave.
Brighton Park: Mr. Smith, 3813 S. Kedzie Ave., J. Minkevičia, 3848 S. Albany Ave. Žurauskas, 4053 S. Maplewood av.
Atlantic City Skyrius: A. Janauskas, 4563 Wentworth av. F. Sandarga, 5418 S. Princeton av.
Kensingtono, Roselando ir Burnsidės.
Skyrius: S. Misiunas, 149 E. 107th St.
West Side Skyr.: A. Ambrozevičius, 2337 S. Leavitt St.
Town of Lake Skyrius: J. Kaulinas, 4601 Hermitage ave., Chicago.

ILLINOIS VALSTIJOJ:

Cicero, Ill. J. Matulis, 1438 S. 49th av
St. Charles, Ill.: W. Grabauskas, 19 W. 2nd St.
Melrose Park, Ill.: Chas Kochones, 2005 W. Lake St.
Springfield, Ill.: K. Lagunas, 1716 Matheny Ave.
DeKalb, Ill.: Mike Taruti, 1148 Market St.
Divernoon, Ill.: W. A. Žilinskas, Box 210.
Rockdale, Ill.: via Joliet, D. Lukša, 140 Moen Ave.
Westville, Ill.: St. Mazremas, Barber Shop, State St.
Waukegan, Ill. J. Miloszeviče, 801 — 8th St.
So. Chicago, Ill.: Max Feldman, 8904 S. Houston Ave.
Rockford, Ill.: St. Petrauskas ir Račkeviče, 1012 S. Main St.
W. Pullman, Ill.: W. Pilypas, 720 W. 120 St.
Harvey, Ill.: Z. Putramentas, 15725 Finch Ave.
Chicago Heights, Ill.: M. Remeika, 1330—15th Ave.
Spring Valley, Ill.: A. Jukubauskas, 516 Cleveland St.
Kewanee, Ill.: K. Valančiunas, 506 E. 7 St.
Pana, Ill.: W. W. Petraitis, 210 W. Wash St.
Livingston, Ill.: K. E. eBrtulis,
E. St. Louis, Ill.: Žičkus, 459 Collinsville Ave.
Springfield, Ill.: K. Stočkus, 1530 Sangamon Ave.
E. St. Louis, Ill.: K. Žukauski, 123 St. Clair Ave.

MASACSUSETTS VALSTIJOJ:

175 Ames St.
Montello, Mass.: B. P. Miškinis, 35 Arthur St.
Worcester, Mass.: M. Paltanavičius, 15 Millbury St.
Montello, Mass.: P. Kurpius, 175 Ames St
Montello, Mass.: A. Puodžiunas, 135 Ames St.
Lowell, Mass.: J. Boumil, 50 Charles St.
Lawrence, Mass.: A. Ramanauskas, 101 Oak St.
Montello, Mass.: P. Stiga, 5 Arthur St.

NEW JERSEY VALSTIJOJ:

Elizabeth, N. J.: D. Bočkus, 211 First St.
Paterson, N. J.: A. Atkind, 273 River St.
Harrison, N.J.: A. Gavėnas, 64 Cleveland Ave.
Newark, N.J.: P. Lukšis, 314 Walnut St.
Bayonne, N. J.: A. Schwartzburg, 13 W. 23rd St.
Cliffside, N. J.: K. Steponaviče, Box 17.

NEW YORK VALSTIJOJ:

Yonkers, N. Y. H L: Weiss, 102 Riverdale Ave.
Brooklyn, N. Y.: A. Struminski, 184 Grand Str.
Albany, N.Y.: M. Lazarko, 196 N. Boulevard
Amsterdam, N.Y.: Mr. Males, 145 E. Main St.
Amsterdam, N.Y.: J. Mikenas, 235 E. Main St.
Rochester, N.Y.: M. Zukaitis, 451 Hudsin Ave.
Baltimore, Md.: F. J. Lažauskas, 637 Lombard St.

MARYLAND VALSTIJOJ:

Baltimore, Md.: J. Alekneviez, 650 W. Lombard St.
Baltimore, Md.: J. Filipovicz, 437 S. Paca St.

IOWA VALSTIJOJ:

Cedar Rapids, Iowa.: F. T. Martin, 1209 S. 3rd St.
Sioux City, Ia.: Jos. M. Budrakas, 2510 Correctionville Rd.

OREON VALSTIJOJ:

Portland, Ore.: Omara News Co.

NEBRASKA VALSTIJOJ:

So. Omaha, Nebr.: W. Waskel, 3223 O St.
So. Omaha, Nebr.: A. Zalpis, 5508 So. 32 St.

OHIO VALSTIJOJ:

Cleveland, Ohio.: F. Januška, 1411 E. 59 St.
Cleveland, O.: A. Valenton, 2120 St. Clair Ave.

PENNSYLVANIA VALSTIJOJ:

Bridgeville, Pa.: T. Gelchis, P O Box 407.
Cuddy, Pa.: Savikaitis, Box 262.
Pittsburgh, Pa.: Fort Pitt News Co., Liberty Ave and Grant St.
Kulpmont, Pa.: Jos. Burauskas,
Pittsburgh, Pa., F. Krasowski, 2809 Penn Ave.
Pittsburgh, Pa.: J. Katkus, 2204 Forbes St.
Pittsburgh, Pa.: F. Tevlovich, 2228 Tustin St.
Duquesne, Pa.: K. Lideka, 306 Hamilton ave.
Scranton, Pa.: J. Teleysh, 1726-28 Jackson St.

MICIGAN VALSTIJOJ:

Grand Rapids, Mich.: J. Žilinskas, 452 W. Leonard St.
Saginaw, Mich.: S. Joškeviče, 2707 Washington Ave.

WEST VIRGINIA VALSTIJOJ:

Minden, W. Va.: F. Gumauskas, Box 138

INDIANA VALSTIJOJ:

E. Chicago, Ind.: A. Mikšis, 5016 Baring Ave.
Indiana Harbor, Ind.: Bol. Bolotov, 3814 Deodor St.
Gary, Ind.: V. Vaičilaitis, Box 122 Tolleston Station
Clinton, Ind.: J. Kairaitis, 315 N. 8th St.
Gary, Ind.: D. Bossin, 1214 Broadway.

WISCONSIN VALSTIJOJ:

Kenosha Wis.: K. Paukštis, 809 Park St.
Racine, Wis.: Tony Vegela, 1029½ Lachwood ave.
Racine, Wis.: John Margis, 1005 Gideon Ct

CONNECTICUT VALSTIJOJ:

Tarrington, Conn.: V. Kelmelis, 62 Lewis St
Waterbury, Conn.: J. Pruselaitis, 775 Bank St
New Haven. Conn.: J. Vaitkevivius, 286 Wallace St

Vaikų Dienine Globa

Parengė

Bazara su Šokiais ir Visok. Įvairumais

SEREDOS ir NEDĖLIOS VAKARAIS, Balandžio 25-tą ir 29-tą 1917
Nedėlioje prasidės 4-tą val. po pietų.
MILDOS SVETAINĖJE, 3142 So. Halsted Street Chicago

Kviečiame visus atsilankyt ir užtikriname, kad busite užganėdinti, ir ateisitė antrą kartą. Bus proga pasilinksminti ir išlošti gražių dalkų, taipgi sušelpsite viršminėtą Draugiją. Visus be skirtumo kviečia KOMITETAS.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APTIEKORIUS ANT BRIDGEPORTO
VYRAMS IR SUAUGIEMS

Akiniai aukso rėmuose nuo $8.00 ir augščiau. Sidabro rėmuose nuo $1.00 ir augščiau. Pritaikome akinius uždyką. Atminkit: Galvos sopėjimas, nervikumas, akių skaudėjimas, užvilkimas ir tt. yra vaisiais įvairių ligų, kuris gali buti prašalintos gerų akinių pritaikymu. Ištyrimas uždyką, jei perėti ar skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sopa, jei blogai matai, jei akįs silpsta, netęsk ilgiau, o jieškok pagelbos aptiekoj, kur kiekvienam pritaikoma akiniai uždyką. Atmink kad mes kožnam gvarantuojam akinius ir kienkienam gerai prirenkam.

S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikas,
Jei jus sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, ateikit pas mane. Aš buvau aptiekorius Rusijoj virš 10 metų, Amerikoj 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAI. Gailu padaryti bile kokius rusiškus vaistus. Aš rekomenduoju tik GERUS daktarus. Aš esu draugas žmonių S. M. MESIROFF, 3149 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Draugijos ir Organizmų Evoliucija

Knygą parašė garsus publicistas Arthur **M. Lewis,** sulietuvino **Dr. A. J. Karalius.** Išleido J. Ilgaudas.

TURINYS:

1. Thales iki Linneus.
2. Linneus iki Lamarck.
3. Darwin's "Gamtiškas Parinkimas."
4. Wesmann'o Paveldėjimo teorija.
5. De Vries'o "Atmaina".
6. Kropotkino "Savitarpinė pagelba".
7. Atsakymas Haeckeliui.
8. Spencer'io "Socijalis Organizmas".
9. Spencer'io Individualizmas.
10. Civilizacija—Ward ir Dietzgen.

Kaina 50c.

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar Esate Amerikos Piliečiu?

Jeigu nesate Suv. Valstijų pilietis, bet norite tapti, tai patartina kiekvienam nusipirkti knygutę.

AMERIKOS PILIETIS

Kaina 25c.

Toji knygelė sutaisyta anglų ir lietuvių kalbose, pagal paskutinius reikalavimus išlaikymui kvotimo.

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Pasikalbėjimas

Amerikono ir Grinoriaus

Knygelė sutaisyta Dr. A. J. Karaliaus. Leidinys "Lietuvių Žurnalo". Gražus vaizdelis, kaip Amerikonas mokina grinorių politikos. Kaina 10c.

NAUJIENOS

1840 S. Halsted Street, -:- Chicago, Ill.

"AUDĖJAI"

Penkių veiksmų drama. Kaina 50c.

Tai veikalas, kuris nušviečia pradžios devyniolikto šimtmečio darbininkų padėjimą; parodo, kaip Vokietijos audėjai, nebepakeldami priespaudos, sukįla prieš savo išnaudotojus.

Nors veikalas yra sutaisytas lošimui, bet perskaityti jį yra taip svarbu ir interesinga, nes jis paduoda kaipo pavyzdį, delko įvyksta sukilimai.

Siųskite reikalavimus šiuo adresu:

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DARBAS

Knyga parašyta garsaus francuzų rašytojo Emile Zola. Tai užimantis romanas, kuris nušviečia daug karžygiškų dalykų.

Skaitydamas romaną D a r b a s, skaitytojas pamatys, kaip žmogus pilnai apsišvietęs padaro iš pragaro rojų, kur paskui visi linksmai gyvena. Knyga turi 300 puslapių. Kaina 75c.

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., -:- Chicago, Ill.

Patarimai Dykai Vyrai ir Moters

Pasitark su Dr. ROSS, ištikimu gydytoju.

Nerizikuok savo sveikatos atsiduodamas į rankas naujų ir nepatyrusių daktarų. Mums malonu patarti šio dienraščio skaitytojams, kad jie gali pasitarti su Dr. Ross dykai. Jis yra senas užtikimas ir ilgiausiai praktikuojas specialistas Chicagoje.

Jis negydo ligonių per krasą. Jokis daktaras negali padaryti gero diagnozo ir užrašyt sąžiningą gydymą iki jis neišegzaminuos ir pamatys ligonius savo akimis.

Ligoniai keliauja ilgas kelionės iš įvairių Suv. Valstijų krašty pasigydyt pas Dr. Ross.

Kiekviena ypata paliesta nervų keblumais, vidurių ir kepenų betvarke, inkstų, puslės, šlapinimosi ligomis, syphiliu, arba kraujo betvarke, ligos ir silpnumų, reikalaujanti gero gydymo, neturi palikti nepasitarus su Dr. Ross, turinčiu daugiausia patyrimo. Laike jo dvidešimtties keturių metų praktikos jis sugrąžino tukstantiems ligonių sveikatą.

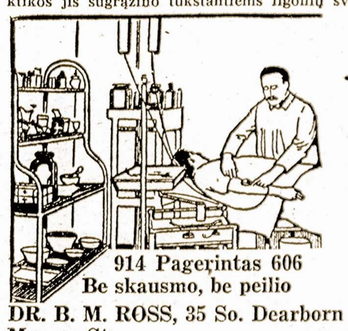

914 Pagerintas 606
Be skausmo, be peilio

Specialė X-RAY EGZAMINACIJA Kuomet Nurodyta Moderniški Elektro Medikališki Gydymai.

DR. B. M. ROSS, 35 So. Dearborn St., Kampas Monroe St., ... -:- .... Chicago, Ill.
506 ir 507 Crilly Bldg. Imk elev. ant 5-to augšto.

Silpni, nervuoti, sergą ir sunykę vyrai sustiprėja, lieka energiški ir sveiki.

Jeigu jus turite koki silpnumą arba ligą, eikite pas seną ištikimą specialistą.

Ofiso Valandos: kasdien nuo 9 v. ryto iki 4 v. po pietų. Nedėliomis: 10 v. ryto iki 1 v. dieną. Taipgi Panedėlio, Seredos, Pėtnyčios ir Subatos vakarais nuo 7 v. iki 8 v. vakare.

Kas Išganys Liaudį?

Knyga padalinta į skyrius:

Parašė ir išleido K. Š e š t o k a s.

1. Ar Prietariškasis Tikėjimas bei Tikyba Išganys Liaudį?
2. Prietariškojo Tikėjimo Atsiradimas. Jo Nekaltybė bei Kudikystė.
3. Kunigijos ir Bažnyčios Atsiradimas.
4. Tikyba, Kunigai ir jų Darbai Senųjų Amžių Bėgyje.
5. Tikyba, Popiežiai, Kunigai ir jų Darbai Vidurinių Amžių Bėgyje.
6. Tikyba. Kunigai ir jų Darbai Naujųjų Amžių Bėgyje.

Kad giliaus supratus tikėjimo paslaptis, patartina visiems įsigyti šią knygą.

Kaina 50c.

"NAUJIENOS"
1840 S Halsted St., ... Chicago, Ill.

LIETUVEISKIO Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA

Prekybos ir Kalbų

Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradinės ligi augščiausiai, taipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augšt. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politin Ekonomijos, Knygvedystės, Dailiarašcio, Laiškų rašymo, Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.

3106 So. Halsted St., Chicago

Reikalauk Apraszimo

Ši yra Jusų proga dabar!

Mano pirmystė pasekmingo gydymo visų chroniškų ligų vyrų ir moterų yra geresnė negu visų kitų. Per praeitus 20 metų aš padariau šį mano specialį studijavimą; tuo laiku aš pasekmingai gydžiau tukstančius žmonių; aš suradau šalį del vėliausių ir moksliškiausių mašinų ir turiu savo ofise stebėtiną rinkinį mašinų, kurios parodė ir suteikė pasekmes. Jeigu jus gydė kiti ir neišgydė ir nustojote vilties, tuo kart ateikite į mano raštinę ir leiskite man parodyti jums, kaip lengvai aš galiu jums suteikti pageidaujamas pasekmes.

Nebuk suvadžiotas!

Atminkite, kuomet jųs pamatysite mane raštinėje, jųs nevadysite paprastu gydytoju. Aš turiu pagarsėjusį vardą, kad kiekviena ypata atsišaukty su užsitikėjimu ir pasisakytų man savo keblumus savo prigimtoje kalboje, paskiau aš padarysiu pilną egzaminaciją, vartodamas savo galingą X-Ray mašiną; tuokart aš jums pasakysiu ar jųs galite buti tikrai iš gydytas.

Aš vadovauju, kiti seka!

Kodel nepavedi savo sveikatos stovį globoti atsakančiam gydytojui? Tokiam, kurs gali suteikti jums pastovias pasekmes į trumpiausią laiką. Jeigu po atsargaus apžiurėjimo aš atrasiu kad aš negaliu jųs išgydyt, aš taip jums pasakysiu, bet, jeigu aš atrasiu, kad jųsų liga gali but išgydyta, jųs galėsit but ramus, kad greit pradėjus mano gydymą jųs busite ant kelio į sveikatą.

Jųs nesuagišitė nuo darbo arba nuo savo paprastų pareigų kuomet jųs paimsite mano gydymą ir atminkit, aš niekuomet ne operuoju, visi gydymai priimnųs ir lengvai priimami. Del parankumo mano ligonių aš turiu savo labaratoriją ir Vaistų skyrių. Čia aš suteikiu visus reikalingus vaistus ir išegzaminuoju kraują ir šlapimą. Aš ne spėlioju, bet surandu jųsų tikrą ligą ir užrašau gydymą, kuris suteiks jums pageidaujamas pasekmes į kaip galima trumpiausią laiką. Kiekvienas ligonis apžiurimas ypatiškai ir aš užkviečiu atsilankyti į mano puikiai įrengtą ofisą tuojaus. Pasikalbėjimas ir patarimai dykai. Kviečiame atsilankyti.

PRIĖMIMO VALANDOS:
KASDIE, 9 ryto iki 8 vak.
NEDĖLIOM, 9:30 iki 1 po piet.

Prof. Doctor Boyd
Specialistas
219 SOUTH DEARBORN STREET,

Prieš pačto ofisą.
Chicago, Illinois

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Leidžia NAUJIENŲ BENDROVE inc.
Kasdien, išskiriant nedėldienius

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
BY THE
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. Inc.

Užsisakomoji kaina:

Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams $6.00, pusei metų $3.50.	
Kitur, ne Cihcagoje, metams	$5.00
Pusei metų	$3.00
Trims mėnesiams	$1.75
Dviem mėnesiam	$1.00
Kanadoje, metams	$6.00
Europoje, metams	$7.00

Terms of Subscription:

In Chicago, by carriers, per week, 12 cents. By mail one year, $6.00; six months, $3.50.	
Outside Chicago, by mail, one year	$5.00
Six months	$3.00
Three months	$1.75
Canada, one year	$6.00
European countries, 1 year	$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Skaitytojų ir korespondentų prašome siunčiamus išspausdinimui laikraščiui rankraščius adresuoti tiesiai Naujienų Redakcijai, o ne Redaktoriaus vardu. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieros pusės, be to paliekant platesnius tarpus tarp eilučių. Redakcija pasilaiko visas teises rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naikinami, arba gražinami atgal, jei bėgiu dviejų savaičių autorius pareikalauja ir išsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėt.

Asmeniškai Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Kuba ir karė.

Kodel kįla šiandie karės? Ar delto, kad karaliai, prezidentai ir diplomatai nori apgint žmonijos teises ir laisvę nuo despotų savavalės?..

Pažvelgkite į Kubą.

Ta šalis apskelbė karę Vokietijai. Tuoj po to, kaip Suv. Valstijos kongresas balsavo už karę su vokiečiais, už ją balsavo ir Kubos (Cubos) kongresas. Vokietija nebuvo papildžius jokio kariško akto linkui Kubos. Jos submarinos nepaskandino nė vieno Kubos laivo ir nenužudė nė vienos Kubos piliečių gyvasties. Kodel-gi ji šoko į karę? Apie tai rašo vieno didelio kapitalistų laikraščio korespondentas iš Havanos (Kubos sostinės). Viena priežastis buvus ta, kad kubiečiai norėję parodyt savo "nuoširdų draugiškumą" Suv. Valstijoms. Kubos uostai, kad kokios, galėtų buti vokiečių panaudojami, kaipo bazos (stovyklos) submarinoms, jei Kuba but draugiškuose santykiuose su Vokietija. Dabar, kada Kuba kariauja su Vokietija, tai, žinoma, to buti negali. Bet be šito noro patarnaut Suv. Valstijoms ir neįsileist vokiečių submarinų į savo uostus, iš kurių butų taip patogu užpuldinėt Amerikos laivus, buvo dar viena, ir tai svarbesnė, priežastis, kad Kuba apskelbė karę Vokietijai, — butent Kubos **cukraus pramonininkų reikalai.**

Cukrus yra Kubos pramonijos pamatas. Jo gaminimas neša milžiniškų pelnų cukraus plantacijų ir dirbtuvių savininkams. Prieš karę tiems savininkams darydavo didelę konkurenciją Vokietija. Bet kada kilo karė, ir Vokietija tapo atkirsta nuo pasaulio rinkų, tai Kubos pramonininkai gavo progos smarkiai išplėtot savo biznį. Jie labai pralobo ir jie geistų, kad ir toliau jų biznis eitų taip-pat pasekmingai. Bet kad taip butų, tai reikia, kad Voketija nebutų įleista į tas rinkas, kurių ji neteko karės laiku.

Čia Kubos pramonininkų akįs kreipiasi su viltim į talkininkų pusę. Talkininkai, mat, kaip "Naujienų" skaitytojai žino, senai paskelbė, kad jie nepaliaus kovoję prieš Vokietiją ir po karės. Po ginkluotos karės pasibaigimo jie rengia vest pirklybinę karę prieš Vokietiją, boikotuodami jos prekes, tarp kitko ir Vokietijos cukrų. Eit išvien su talkininkais tuo budu Kubos kapitalistams yra tiesioginis išrokavimas.

Reikia prie to pridėt, kad Kubos cukraus pramonijoje yra indėta daug ir Suv. Valstijų kapitalo. Šis-gi faktas paaiškina, kodel tarp Kubos ir Suv. Valstijų yra toks "nuoširdus draugiškumas".

Ir draugiškumo ir karių skelbimo pamate guli ekonominiai, t. y. biznio reikalai. Kadangi biznieriai šiandie valdo valstybes, tai ir valstybių politika yra tokia, kokią diktuoja biznierių išrokavimai.

Teisingai pastebėta.

Amerikos socialistų atstovas kongrese, drg. Meyer London, siuntė nesenai telegramą socialistų vadui Rusijos Dumoje, drg. Čcheidzei, klausdamas Rusijos socialistų nuomonės apie taiką. Telegrafu kreipėsi į naująjį Rusijos ministerį, p. Kerenskį (jisai, beje, nėra tikras socialistas), ir žinomieji Amerikos supatriotėjusieji socialistai, Ch. E. Russell ir draugai, ragindami per jį Rusijos darbininkus kariaut "demokratijos vardu" iki pergalės ant kaizerio.

Šitos telegramos privertė drg. M. Hillquitą, tarptautinį Socialistų Partijos sekretorių prarėšt drg. Čcheidzei, kad Londono ir Russell'io ir draugų telegramos nebuvo partijos autorizuotos. Tame pranešime, be to, tarp kitko sakoma: "Amerikos socialistai turi didžiausio pasitikėjimo jų Rusijos draugų gabumais išrišt savo didžiausias taikos, demokratijos ir tarptautinio socializmo stiprinimo problemas".

Ta pastaba yra visai vietoje. Amerikos socialistai TURI pasitikėjimo savo draugais Rusijoje, ir todel Russell'io patarimai jiems buvo bereikalingi, — taip-pat kaip bereikalingas buvo ir Londono susirupinimas del menamojo Rusijos socialistų pasiryžimo įvykint atskirą taiką su Vokietija.

Rusijos socialistai geriau mato sąlygas, kokios tenai yra, ir jie geriau mokės surasti teisingą kelią prie išpildymo uždavinių, kuriuos stato prieš juos gyvenimas, negu jų draugai, esantįs už tukstančių mylių nuo jų. Taigi amerikiečiams reikia ne skubinties diktuot jiems ir lošti link jų teisėjų rolę, bet stengties **suprast** jų žingsnius ir remti juos savo užuojauta ir kitokiais budais.

Pasitikėjimas yra **draugiškumo** pamatas. Jeigu žmonės neturi pasitikėjimo vieni prie kitų, tai tarp jų negali but draugiškų santykių. Tai yra labai aiški ir paprasta tiesa, tik, deja, pas mus ją tankiai draugai užmiršta. Vietoje stiprinti pasitikėjimą prie savo draugų čionai ir kitose šalyse, dalis lietuvių socialistų spaudos per mėnesių mėnesius dėjo visas pastangas, kad sugriovus jį. Ir tatai daroma buvo po "tikro internacionalizmo" vėliava!

Apžvalga

"VOKIŠKAI-BIURORATIŠKAI-RADIKALIŠKAS" NONSENSAS.

"Lietuva" kalba apie pavojus, gręsinančius dabartinei Rusijos valdžiai. Sako:

Šiądien, kaip matyt, iš žinių, Rusijoj yra trįs jiegos, kurios nori padaryti Rusijoj betvarkę, ir iššaukti kontr-revoliuciją. Pirmiausiai tame smarkiai drabuojasi vokiški šnipai ir slaptieji agentai, kurių Rusijoj visą laiką buvo devynios galybės. Vokietija, kaip girdėtis, yra paskyrusi milžiniškus pinigus, kad Rusijoj platinti tarp žmonių agitaciją prieš dabartinę valdžią ir sukelti kuodidžiausią betvarkę. Šita vokiečių agitacija yra varoma visur ir po visokiais uždangalais, ypač tarp prastų žmonių ir darbininkų.

Apart vokiškų agentų, darbuojasi tuom pačiu tikslu taipgi visi Rusijos atžagareiviai ir juodašimčiai, kuriuos išspirta nuo valdžios. Jiems yra svarbu nuversti naująją valdžią, nes tuomet jie turėtų progą grįžti į savo senas vietas.

Pagalios bene smarkiausiai prie nuvertimo naujos valdžios darbuojasi radikališki, t. y. "raudoniausi" socialistai. Šitie be abejonės, nenori, kad grįžtų senoji valdžia. Jie nori patįs paimti valdžią į savo rankas. Dabartinė betvarkė jiems išrodo geriausia prie to proga ir jie yra, kaip matyt, pasiryžę padaryti viską, ką tik jie gali, kad naująją valdžią nuvertus. Šitų radikalų yra nedidelė kruvelė ir ramiais laikais jie nieko nesvertų, bet dabartiniu laiku jie kelia didelį riksmą ir valdžiai, kaip matyt, yra nemažai su jais "trubelio."

Kadangi kaip Vokietijai, taip ir senai biurokratijai yra, kaip matėme, labai svarbu, kad Rusijoj kiltų kuodidžiausia betvarkė, ir kad naujoji valdžia butų nuversta, tai, žinoma, jiems visai nesvarbu, kokiu budu ta betvarkė kils, — bile tik ji kiltų. Todel kaip vieni, taip ir kiti —kaip vokiški agentai, taip senoji biurokratija, —sau žinomais keliais remia ir stiprina tų radikalų agitaciją ir darbus, — nes jie patįs atvirai savo vardu veikti negali. Jie kuodaugiausia leidžia auksinio vandens ant tų radikalų-socialistų maluno... kad jis smarkiau suktųs ir sutrintų naują ir dar nespėjusią nusistovėti laisvos Rusijos valdžią. Tai yra taip aiškus faktas, kad jo užginčyti jokiu budu negalima.

O iš to yra du išvedimai. Viena, kad dabartinių Rusijos radikalų - socialistų burys yra visai netoks didelis, kaip jis išrodo. Didžiuma social-demokratų partijos prie jų nepriklauso ir jiems yra priešinga, o jeigu jų riksmas yra garsus, tai tik todel, kad pojų sparnu dirba paslaptai ir kitos dvi galingos jiegos —Vokietijos, biurokratijos agentai. Antras išvedimas yra tas, kad tie radikališkieji socialistai, kurie nori versti dabartinę valdžią ir kelti naują —anot jų, "tikrą" — revoliuciją, nenumano net to, kad jie, sėdėdami dabar ant medžio šakos, kerta jąją ne iš to galo: jie kerta šaką tarp savęs ir medžio, ir jeigu ją nukirs, tai ne tik patis stačia galva nusiris su šaka žemyn, bet nutrauks paskui save į bedugnę ir naują demokratišką Rusijos laisvę. Tame yra didžiausis jų apjakimas ir aršiausis pavojus visos Rusijos naujai įgytoms laisvėms.

Tas faktas, kad iš Rusijos ateina labai mažai — ir tai neaiškių — žinių, duoda pamatą spręsti, kad vokiškai - biurokratiškai-radikališka klika daro naujai Rusijos valdžaii daug bėdos.

Pasakysime pirmiausia komplimentą "Lietuvai" už šitos jos išvadžiojimus: ji išreiškia ne vien savo nuomonę, bet ir visų neprotaujančių "obyvatelių" ir revoliucijos priešų. Kol revoliucijos nebuvo, tai jie tvirtino, kad jos nereikia, ir kad revoliucionieriai esą kenksmingi visuomenei žmonės. O kada revoliucija įvyko, tai jie buvo priversti pripažint, kad revoliucija yra geras dalykas, bet jie ėmė skelbt, kad revoliucionieriai dabar esą pavojingi revoliuciai. Visus revoliucionierius peikt jie nedrįsta, todel jie atakuoja "radikališkus socialistus".

"Naujienos" tečiaus, nors jos ir nėra tų "raudoniausių radikalų" šalininkės, skaito savo pareiga užtart juos nuo tokių "aiškintojų", kaip "Lietuva".

Ji pasakoja nesąmonę, priskaitydama radikališkus socialistus prie tų jiegų, "kurios nori padaryti Rusijoj betvarkę ir iššaukti kontr-revoliuciją". Tokio noro radikališki socialistai tikrai **neturi.** Ir tą žino visi. Radikališki socialistai **nori** stumt revoliuciją pirmyn, o ne atgal. Ar jie nuosekliai tą savo norą vykina, tai jau kitas klausimas, bet sužiniais kontr - revoliucionieriais jie nėra ir negali but.

Antra nesąmonė yra "Lietuvos" pasaka apie tai, kad vokiški agentai ir senoji biurokratija "kuodaugiausia leidžia auksinio vandens ant tų radikalų maluno." "Lietuva" tvirtina, vadinasi, kad senieji biurokratai ir Vokietijos agentai **paperka** Rusijos radikalus, ir kad šie, reiškia, **priima** biurokratų ir agentų auksą. Kas-gi tokia žiopla pasaka patikės? Galima manyt blogai arba gerai apie tų kraštutinių revoliucionierių taktiką, bet kaltint juos parsidavime carizmo bernams ir Vokietijos šnipams, yra ne tiktai kvaila, bet ir **nedora.**

Pagalios, jeigu "Lietuva" jau taip drąsiai imasi kalbėt apie radikališkų socialistų neišmanymą, tai mes turime nurodyt, kad nėra pamato manyt, buk visas išmanymas yra tų žmonių pusėje, kurie tiek daug šukauja apie revoliucionierių pavojingumą. Atsiminkite pirmosios Rusijos revoliucijos laikus. Tuomet taip-pat radosi daug, labai daug gudragalvių, kurie po caro manifesto ėmė šnekėt, kad revoliucija jau suteikusi žmonėms viską, kas jiems reikia, ir kad todel tęsti revoliuciją toliau esą pavojinga. O kas paskui pasirodė? Kaip tik didžiuma žmonių pasitenkino revoliucijos laimėjimais ir nurimo, tai carizmas vėl atgavo savo jiegas ir **panaikino** duotasias laisves.

Dabar, beje, carizmas jau yra sugriautas, bet ar sunaikinti jau visi jo galios šaltiniai, ar išrautos jos šaknįs, ar žmonių laisvė jau pastatyta ant tokio tvirto pamato, kad ji galėtų atsilaikyt prieš visus kontr-revoliucijos pasikėsinimus? To juk dar nėra. Todel didžiausia klaida, stačiai nusidėjimas butų iš revoliucionierių pusės, jeigu jie šiandie paliautų veikę ir atsidėtų ant geros Lvovų, Gučkovų ir Miliukovų valios.

Jeigu kraštutiniai radikalai savo klaidomis gali sutrukdyt revoliucijos pasisekimą, tai visgi ne tokiai "Lietuvai" išpuola kalbėt apie juos su panieka. "Didžiausis apjakimas" yra kaip tik pas tuos, kurie net ir po pirmosios revoliucijos lekcijų nesupranta, jogei pavojus iškovotajai laisvei gali buti žmonių apsileidime po pirmųjų revoliucijos laimėjimų.

Prasidėjo navigacija.

Nedėlioj prasidėjo navigacija didžiaisiais ežerais. Tą pačią dieną išplaukė iš Chicagos keletas laivų, išvežusių susyk virš 4,500,000 bušelių javų į Buffalo, į vietinius ir apielinkės malunus.

Pirmuoju laivu, apleidusiu Chicagą, buvo laivas Tom Banbum. Juo išgabenta 500,000 bušelių kviečių. Antruoju išplaukė Wolf. Jis išvežė 450,000 bušelių taipgi kviečių. Trečias išplaukė Christopher, ketvirtas—Harvester etc.

Pirmoji partija, kiek žinoma, išveš iš Chicagos apie 17,000,000 bušelių įvairios rųšies javų. Bet dar pasiliks Chicagos elevatoriouse apie 24,000,000 bušeliai. Vienok ir jie taip greit bus paimti, kaip tik bus galima.

Prasidėjus navigacijai pasiliuosuos daugelis geležinkelių vagonų, kuriais gabenta javai. Šitie vagonai galima bus suvartoti kitokių reikmenų gabenimui.

Skaitytojų Balsai.

VISUR KIŠA SAVO NEŠVARIĄ NOSĮ.

Draugą nustojau skaitęs, kuomet patyriau, kad jis tinka nebent kunigų gaspadinėms dešras vyniot, nes padoresnis žmogus ir to valgio negalėtų valgyti, kuris butų suvyniotas tokiu šlykščiu šlamštu.

Aš ypatiškai nenoriu turėti jokių reikalų su klerikalų gauja, bet Draugo redakcija kovo 29 d. š. m. cituoja sakinius iš mano korespondencijų tilpusių Naujienose kas link apkaltinimo darbininkų vado — Th. Mooney, San Francisco, ir kunigiškai išsiburnoja: 'Kas teisina bile kokį piktadarį, tas pats yra jam artimas ir jo sėbras."

Mano pranešimai iš San Francisco buvo stačiai iš teismo rumų laike proceso ir buvo paduodami **teisingai,** kas dabar ir pasirodė, bet Draugas ir čia neapsičjo be pliovonių; neiškentė neišsikeikęs, neiškentė nedumęs akių savo skaitytojams.

Šeiva.

Skaitytojų pastabos.

Puiki proga metodologui.

Laikraščiai rašo, kad metodologijos kunigo "nevisi namie." Bet ir jis pats tai parodė savo konferencijose.

Antra, jis neteko pastovaus džiabo pliovonių lapo redakcijoje.

Trečiai — neturi parapijos nei šeimynos.

Ketvirta — tokiam vyrui reikalingas prasimankštymas.

Taigi, remiantįes šiais kęturiais faktais, duodu jam nuoširdų patarimą — gaut iš Chicagos miesto daržą, mėžt jį, sodinti ir raut. Tuomet ir jis pats taptų laimingesnis ir žmonių nemulkintų, tapęs farmeriu.

Švanki ir nešvanki šventvagystė.

Kunigų šlamštas patalpino tulų ciceriečių fotografijas maskaradiniuose kostiumuose ir parašė, kad tai esą **nešvanki** šventvagystė. Mat ant tų rubų yra ženklas "$" — parodantis, ką sutonuoti tėveliai tais rubais prisidengdami gaudo.

Nejaugi, Draugo manymu, tokie rubai be "$" bus ištiesų švanki šventvagystė?

Š.

Pabraižos

Lietuvos resklerika.

Brooklyniškis tautininkų organas jau paskelbė deklaraciją Lietuvos nepriklausybės. Sulig deklaracija, Lietuvos nepriklausybė bus po Rusija.

Deklaracija nesako nieko, kokia bus nepriklausomos po Rusija Lietuvos valdžios forma, tatai dar nuspręsiąs įsteigiamasai tautoklerų susirinkimas, kurs umu laiku busiąs sušauktas Brooklyno Grandstrytyj.

Chicagiškėse betgi tautoklerų diplomatinėse sferose tariama, kad valdžios forma turėsianti but š l i u p o k r a t i n ė r e š k l e r i k a. Į Lietuvos resklerikos prezidentus taikoma rinkti daug užsitarnavusį Kauno ex-oberpolicmeisterį kunigą Olševskį de Makaroną. Ministerių kabineto sąstatas taipjau esąs nužymėtas, tik portfeliai dar ne visiems paskirstyti. Kabinetan, butent, be daktaro Jono Šliupo, kuriam jau Brooklyne tapo inteiktas kultusministerio portfelis, tarp kitų įeina: J. Gabrys de Garleva — taikomas į švietimo ministerius, delto kad be encyklopedijos Tėvynės Mylėtojų Draugijai ir be "atlaso" Vienybie Lietuvninkų, parašė dar Geogarfiją ir žino, jog Nemunas teka į Atlantijos jures; kunigas Laukaitis de Kramola—portfelis nenuskirtas; ex-caro kamerdineris Mart. Yčas — jam duodama privilegija pačiam portfelis pasirinkti; Povilaika Waterburiškis — kabinetan skiriamas tik delto, kad buvo Paryžiuj, valgė kafėšantane pietus su ministeriu Delagėr ir patsai bilą užmokėjo. Į karės ministerio dynstą taikoma — nors yra ir priešingų tam — p. Andrių Martų (priešininkai pamatuoja savo spyriniąsi tuo, kad p. Martus vis rengėsi ir rengėsi vesti moterį ir nepajiegė, tai kaipgi, girdi, jis galėsiąs kariuomenę vesti...). Iždo ministerio portfelis buvęs pasiulytas kunigui Ežerskiui, bet tas užmiršęs — priimt, ar nepriimt, ir jo vieton paskirta kitas kunigas, regis bene pavarde Krasnickas.

Klerikalų atsišaukimas į tautininkus.

Mes, klerikalai, matome, kaip vis labiau ir labiau smunkame žemyn; mes taipjau matome, kad ir jųs, tautininkai, vis labiau ir labiau smunkate žemyn. Tatai atėjo laikas, kada nebegalima jau ilgiau sėdėti ir nykštį aplink nykšį sukti, bet turime ir mes, ir jųs, susijungti ir bendrai savo gyslas įtempę stoti darban, kad iš tolesnio smukimo žemyn išsigelbėjus.

Musų, klerikalų, intekmė žmonėse nupuolė amžinai, ir jusų, tautininkų, įtekmė žmonėse nupuolus amžinai.

Mes, klerikalai, leidžiame laikraščius, bet žmonės nei dykai jų nebenori skaityti; ir jųs, tautininkai, savo laikraščių žmonėms nebegalite įbrukti.

Tat ir musų žmonių mulkinimo biznis eina v—p. ir su jusų bizniu negeriau.

O visa tam priežastis — tie raudonkakliai socialistai, kur teisybę žmonėms skelbia ir su teisybe nori žmones išganyti. Paskui juos visi žmonės nusekė. Mums beliko keletas davatkų, ir jums keletas jusų pasekėjų...

Tat, broliai tautininkai, pasiduokime vėl rankas ir stokime bendrai kovoti prieš socialistus, kad nors tų paskutinių kelių davatkų nebenustotume.

Paėmęs.

Redakcijos Atsakymai

Artistui, Kansas City. — Korespondenciją turėjome trumpinti. Pajieškojimo negalime laikraštyj spausdinti tokioj formoj, kaip jis parašytas. Ar tamsta turi kuo savo kaltinimus prirodyti, jei dalykas nueitų teisman?

TRUPINIAI

Anglijoj apie 10,000 moterų atlieka įvairius darbus ant geležinkelių.

Minnesotos valstijoje yra 1,300 state bankų (valstijos bankų).

Watertown, Wis., statomas naujas ligonbutis už 100,000 dol.

Leola Binn iš Seattle, Wash., apvažiavo visas Suv. Valstijas automobiliium.

Kansas City, Kan. parduota 1,000 tonų šieno del Anglijos kareivių.

St. Louis, Mo. miesto valdyba paskyrė 3,000,000 dolerių del budavojimo naujų mokyklų.

Ponia Russell Sag dovanojo del Syracuse universiteto 15,000 dolerių.

Jaunuomenės Skyrius

Pavasaris.

Vyturėlis jau atskrido
Kuolinksmiausiai sau pragido;
Medžiai skleidžias, pumpuruoja,
Tarp pievų gėlės kyšuoja.

Kregždutės po orą sklando,
Musytės jau gaudyt bando;
Ir garnys tenai — ant stogo
Barškina snapu ištolo.

Saulė gaiviais spinduliais,
Maloniais, jautriais ir šiltais,
Sukrusti kviečia jau visus
Pradėti darbus užmestus.

Bet tas atsitinka Lietuvoj,
Mano gimtinėj vargingoj,
Tenai taip nuo vėjų šiltų
Pabunda gamta iš sapnų.

Čion nėr to židriojo dangaus,
Balselio vyturio gaivaus.
Čion saulė kaitina karštai
Ir dumai sklandžioja tirštai.

Vieton smagaus, linksmo darbo
Turiu triusą aš lyg vergo
Vieton paukštelių čiulbančių
Klausau ratelių užiančių.

Kada galėsiu aš sugrįžti,
Savo kančias užsimiršti
Tan krašton, kuriam gimiau
Ir kur laimingai aš vargau?

2. IV. 17. **Šarunas.**

Laimė.

(Eilės prozoj).

Aš vis jieškojau laimės, bet **negalėjau** surasti. Ji slėpėsi ir **slėpėsi...**

Aš tankiai žiurėdavau į tamsų dangų, į žibančias žvaigždutes. Ir man rodėsi, kad tik tarp tų mažų kunų laimė gyvena, gi **daugiau** niekur ji nepasirodo. **Bet** gal gi ir kur kitur ji nepasirodo. Bet gal ji ir kur kitur **yra?** Gal ji plauko po orą, **drauge** su mažais paukšteliais? — **Abejojau.**

Vakare, temstant nučjau ant **nejaukių** kapinių, kurios buvo **mažais** medeliais apsodintos ir **tukstančiais** įvairių akmenų apstatytos.

Koki tada mintis mano galvoje buvo, — dabar nebeatmenu. Tik tiek žinau, kad nepaprasta baimė ėmė.

Vaikeli! Girdėjau, tu laimės **jieškai?** — nuo tolo manęs užklausė baisios senės paveikslas.

Jis taip baisiai mano vaidentuvėn įlindo, kad ir dabar dar teberegiu tuos ilgus atsikišusius **dantis** ir išdžiuvusius kaulus.

A ant vietos sustojau ir nenorėdamas, yt kiaulė sukriukiau.

Senė nesulaukus mano atsakymo tęsė tuoliaus.

—Taip tu jieškai laimės. Bet kam tau ją jieškoti? Aš pas kiekvieną ateinu ne jieškoma ir nemeldžiama. Matai čia ant to mažo žemės lopelio tukstančiai gyvena laimę suradę. Tai kokie jie yra laimingi. Nori tu ant jųjų spjaudyk, nori ošaras liek, jiems vis tiek pat. Jie lygiai iš tavęs šaiposi...

—Aš esu laimė. Aš kiekvieną aplankau ir į savo gyvenimo namelį persivedu. Lauk... Ir tave aplankysiu...

Sušalęs aš grįžau namo.

Senė iš tolo paskui mane sekė ir kartojo: "Lauk ir tave aplankysiu."

"Aplankysiu" — kokis tai baisus žodis. Ta senė atsikišusiais dantims ir mane **aplankys.**

Nors nuo to laiko aš bėgu, nuo "laimės" ir bijau jos ištolo, bet ji, kas minute artin ir artin prie manęs slenka.

Tiesa, mane ji aplankys...

Tulelis.

A. I. Kuprin.

Apžavai.

— Nejaugi tamstai dar neįgriso iki šiol lįsti prie manęs su vienu ir tuo pačiu klausimu?... O dar vadiniesi mano ištikimu draugu... Ar-gi ištikimi draugai esti tokie storažieviai, kad klausti moters, ką jinai mylėjo? Ką tamsta kalbi? Pavydas? Ai, ai, ai! Ar tamstai ne sarmata! Ar užmiršai mudviejų sutartį, sulig kurios prie pirmo paminėjimo meilės tarp mudviejų turės kilti karė?

"Tečiau... paimk kačergą ir pamaišyk pečiuj anglis... Tečiau, jeigu jau ant to eina, tai aš papasakosiu tragikomišką ištoriją mano pirmosios meilės. Tik duok iškalno žodį, kad nesijuoksi... Man butų nesmagu...

"Istorijos pradžia labai romantiška. Įsivaizdink sau balių, salė, užlieta elektros šviesa, eilės pusnuogių moterų ir tiek jau gražiais frakais apsirėdžiusių vyrų. Ir štai ant estrados, papuoštos gėlėmis, pasirodo "jis." Ilgi juodi plaukai dengia pečius, juodos akįs žiba kokia tai nenaturale šviesa ir šaltai žiuri pirmyn, jis savo gražia ranka nušluosto smuiką. Tyla... nedrąsus preliudijos akordai... širdis, tarytum, sustoja plakus, kada pasigirsta pirmi muzikos garsai. Nėra daugiau nei žibančios salės, nei matušės pamokslų, nei išdidžių kaimynų, liko tik muzikos garsai, tokie meilūs ir žavėjantįs ir ugningi akįs.

"Toliau įsivaizdink sau naivę, ką tik pradėjusią lankyti svetiškus balius mergaitę-studentę, su galva prikimšta visokiais romanais ir troškimais ko tai nepaprasto aug...o... Vienu žodžiu, pradžia aiški. Ar neteisa?

Mano smuikininkas buvo tres repandu augštesnėj draugijoj, kuris godžiai puola ant visko, kas nauja, nepaprasta. Jį praminė "antruoju Paganini" ir "antruoju Sarasate." Moters pastebėdavo jame ką tai velniško.

"Nučjęs nuo estrados, jis laikėsi išdidžiai. Kiek sykių, žiurėdama į jo užsimąsčiusį profilių, aš galvojau apie jo intimį gyvenimą, apie žmones, kurie su juo draugaujasi, apie tas moteris, kurios mylėjo arba myli jį. Aš žinojau iš knygų, jogei visi įžymus žmonės laikosi nuošaliai nuo šio pasaulio marnasčių. Ir aš svajojau... bet ar maža apie ką gali svajoti jauna mergelė.

"Kartą aš nusprendžiu parašyti jam laišką (žinoma su netikra pavarde ir su prašymu užrašyti ant konverto "iki parcikalavimo"), baisiai "poetišką" laišką. Jis atsakė, ir mudu pradėjova susirašinėti. Aš persitikrinau, jogei aforizmas apie įžymiųjų žmonių gyvenimą jam tinka. Mano artistas žiurėjo gyveniman su panieka, negalėdamas susitaikinti su žmonių niekingumu. Jisai parašė tikrą panegeriką moters širdies jausmingumui, kuri įstengė suprasti jį. Nėra reikalo ir aiškinti, kad ta jausminga širdis priklausė man.

"Vasarą susirašinėjimas nutruko, nes mes išvažiavome iš miesto. Mama tyčia išrinko labai nejaukią vietą, užmiršta Dievo ir žmonių. Ji sakė, jogei man butinai reikia gyventi ramioj vietoj. Sveikatos išrokavimu... Tečiau, man rodos, tai buvo daroma ekonominiu išrokavimu.

"Mes įsigijome kasdieninį svečią, ypatoj 40 metų nevedusio generolo. Jis buvo labai žingeidus ir meilus; man nepatikdavo tik viena jo silpnybė: jis perdaug vartojo dažų plaukams ir antakiams.

"Generolas atveždavo man gėlių ir saldainių. Manau ne kartą davė man suprasti, jogei generolas puikjausi partija merginai, kuri neturi pasogos.

Kada generolas vadindavo save seniu, tai močiutė energingai protestuodavo.

"Bet mano širdis buvo užkerėta tuo artistu. "Jeigu ne jis, tai niekas daugiau!" — nusprendžiau aš su tokiu pasiryžimu, kokį daro romanuose 17 metų merginos. Ir, galimas daiktas, aš bučiau išpildžiusi savo nuosprendį, jeigu nebutų įvykęs vienas nemalonus atsitikimas.

"Kartą mes grįžome iš miško trise: aš, mama ir musų generolas. Aš atsilikau. Jie nepastebėjo, nes buvo užimti išrišimu tokio svarbaus klausimo, kaip: kokioj giminystėj buvo generolo pusseserė su mamos žentu.

"Kuomet aš ėjau prošalį vieno vasarnamio, kuris buvo paskendęs medžiuose, aš nugirdau pažįstamą balsą. Jis sujudino mane. Mano žingeidumas buvo taip didelis, kad aš (nors mano sąžinė ir protestavo prieš tai) sustojau ir pasilėpusi krumuose pradėjau klausyties ir tėmyti.

"Dieve mano! Pirm visko aš pamačiau "jį", savo dievaitį, savo išdidų genijų, "antrąjį Sarasatę ir Paganinį" kruvoj. Jis sėdėjo prie žalio stalelio. Ant savo kelių jis laikė kudikį kokių 3 — 4 mėnesių. Prieš jį stovėjo murzina stora boba. Dar ketverta vaikų sukinėjosi čia pat. Paveikslą dapildė kitos dvi moteris, kurios sėdėjo prie staliuko: viena sena bobutė kokių 80 metų, o kita kuprota moteris su smaila nosia, savo išvaizda labai panaši į mano "Paganinį." Ji tai priartindavo, tai vėl atitraukdavo stiklinę nuo vaiko. Vaikas klikdamas žiopčiojo. Žiurėdami į tai, ir storoji boba, ir senukė, ir pats "Paganini" šypsojosi. Tai buvo nusišypsojimai laimingo tėvo ir patenkintos motinos ir bobutės. Prieglam muzikantas labai rupestingai šluostė nešvarių skurliu savo vaiko lupas ir nosį.

"Uma, lyg traukiamas mano žvilgsniu, muzikantas pasuko galvą. Aš mačiau tik, kaip jo veidas parausdo ir rankos instinktyviai išsitiesė, kad pėrdavus motinai vaiką. Kas atsitiko toliau, aš nežinau, nebepamenu... aš mečiaus bėgti, bėgti ir bėgti, jausdama širdyj nepaprastą skausmą gėdos, gailėsio ir piktumo...

"Na, o užbaigą tamsta, be abejonės, žinai. Prabėgus pusmečiui aš apsivedžiau su generolu."

Vertė **K. A.**

Jaunimo Dirvonai.

Bešališkumas.

Jaunuomenės judėjimas yra atbalsis tų santykių, kurie susidėjo arba dar tebesusideda visuomenėj. Jaunuomenės srovės atitinka visuomenės srovėms. Tiktai budama jautresnė, musų jaunuomenė karščiau, gyviau ir kilčiau atliepia gyvenimo klausimus. Prasideda bruzdėjimas visuomenėj, įkaistą jaunuomenė, užsidega. Koki visuomenė, teisingiau tariant, kokie visuomenės sluogsniai, toki ir jaunuomenė. Kada aprimsta visuomenėj bruzdėjimas, pasitraukia iš darbo lauko ir jaunuomenė. Jos darbai smulkėja.

Vadinasi, jaunuomenė, buduma niekas daugiau, kaip visuomenės atžala, sykiu su tąja visuomene ir slenka. Šiuo momentu gyvenimas virte verda. Kiekviena diena iškelia naujų klausimų. Kad tinkamai išrišus juos, reikalinga sekti gyvenimą. Reikalinga pažinti jį. Klausimai "kodel" ir "delko" neduoda ramybės nei vienam mąstančiam žmogui. Taip nuolatos besikeičiantis gyvenimas sujudino visuomenę. Neatsiliko ir jaunuomenė. Ir ji pradeda rimčiau galvoti. Ji bando rišti gilesnius, svarbesnius klausimus. Suprantamas daiktas, tas bendras pakilimas upo užgavo ir moksleivius. Žmonių gyvenime yra tokių momentų, kada tam tikri nuotikiai elektrizuoja visus.

Pažangieji moksleiviai nutarė veikti sykiu su pažangiuoju jaunimu. Pradžia, kaip žinia, visuomet sunki. Be nesusipratimų sunku apsieiti. Jaunimas nepažįsta moksleivių, moksleiviai jaunimo. O nesuprantamas dalykas visada atrodo kitokiu, negu jis ištikrųjų yra.

Kai-kurie moksleivių užreiškė, jogei, veikdami sykiu su jaunimu, jie taipgi neužmirš ir savų reikalų. Kas turi šiokį tokią nuovoką apie moksleivių gyvenimą, tas gerai supranta, jogei pas moksleivius yra daug savo reikalų. Tuos reikalus jie ir privalo gvildenti. Juk joki filosofija negali darodyti, kad žmogus pirm visko turi rupinties kito reikalais, o paskui tik savo. Nesąmoninga ir neišmintinga reikalauti to. Sakmėmis lakštingalo juk negalima maitinti. Bet gvildenant, taip sakant, savo reikalus, moksleiviai noroms-nenoroms turės paliesti ir visuomeninius klausimus. Žmogus vienas be kito negali apsieiti. O jeigu tarp žmonių yra susinešimai, tai jie turi išsireikšti tam tikruose santykiuose. Apie tuos santykius moksleiviai ir turės kalbėti (jie jau ir kalba).

Taigi iš augščiau pasakyto pačios savaimi išteka išvados: 1. įtemptas atsinešimas tarp jaunimo ir moksleivių pranyks tik tuosyk, kada vieni kitus pasistengs atsakančiai pažinti. 2. Nereikia bijotics, kad moksleiviai nepradėtų gvildenti savo reikalus. Visapusiškai begvildendami savo reikalus, jie turės pajudinti visuomeninius ir jaunimo klausimus.

Tatai mus ir verčia nuolatos įsimaišyti į moksleivių ir jaunimo kvirčius. Mums norisi buti bešališkais ir sakyti tai, kas yra ištikrųjų. Ant kiek tai pasiseka, — ne mums spręsti.

Ar-gi?

Drg. Pašulnietis įtaria mus kokiomis tai ypatingomis simpatijomis link moksleivių. Esą kiekvienas moksleivių žingsnis yra pateisinamas.

Tečiau, kas akyliai sekė Jaunimo Dirvonus, tas vargiai galės mums primesti "moksleivių glostymą." Ten perdėm raudonu siulu eina vienas dalykas — nereikia skubinties su teisimu, neištyrus tikrojo dalykų stovio. Kada nekurie jaunuoliai bandė knisties moksleivių skalbiniuose, mes pasakėme, jogei tie skalbiniai priklauso ne dabartiniams moksleiviams ir todel ten rastas dėmes negalima primesti šiandieniniai moksleivijai. Ar-gi čia glostymas?

Apskritai imant, mes norėjome ir norime, kad jaunimas spręstų apie moksleivius iš dabartinių jų darbų, o ne iš "istoriško." Dabar juk scenoj figuruoja kiti asmens ir įvyksta skirtingas veikimas.

Dabar kas del "Bangos" įstatų projekto.

Jeigu drg. Pašulnietis butų atidžiai perskaitęs ir supratęs tą projektą, tai nei jam nei mums nereikėtų bereikalingai popierą gadinti. Jau antru kartu drg. Pašulnietis tvirtina, kad prie pašalpos galėsią "prisitaisyti" ir atžagareiviškiausi elementai. Tą savo pasakymą jis remia tuo, jogei prie "Bangos" galėsią prilausyti įvairių pakraipų žmonės. Gaila, kad pastebėjęs tarakonus, vabaliukus ir kitus mažus sutvėrimus, — drg. Pašulnietis nepastebėjo dramblio. Įstatuose aiškiai pasakyta: "Bangos" tikslas šelpti neturtingus abiejų lyčių lietuvius moksleivius, lankančius augštesnes svietiškas mokyklas ir priklausančius prie L. M. S. A., ypač tuos, kurie jau pasižymėjo mokslo, literaturos ar dailės srityse."

Rodosi, aišku kai ant delno, jogei pašalpą gaus tik moksleiviai, kurie priklauso prie pažangiojo susivienijimo. Kiti gi nariai, kurie mokės tam tikras duokles, skaitysis nariais-šelpėjais.

Kas gali buti aiškesnio ir suprantamesnio? **K. A.**

A. Bimbo.

Visuomenė ir Moksleiviai.

(Tąsa).

Kiekvieno darbdavio neteisingas bei žiaurus žodis sukelia pagiežos ir neužsiganėdinimo dvasią, kas padaro tą patį darbą daug sunkesniu, negu jis ištikro yra. Ir tiktai verčiami šio supuvusio surėdymo nepasitenkinimu ir dvasios troškimu jieškoti ko nors tobulesnio ir augštesnio gyvenimo, draugai nutaria susitaupinus keletą centų stoti į mokyklą. Jie gal daug sykių nutraukė duonos kąsnį nuo kasdieninio valgio, kad tik sutaupinus daugiau dolerių, ir kad greičiau butų galima patenkinti proto troškimus. Taigi dabar jau aiškiai matoma, iš kokių elementų musų (nors ne visa) moksleivija susideda. Ir su tokiais siekiais apleido visuomenę ir nuėjo mokyties.

Dabar pažiurėkime į moksleivių gyvenimą, kuomet jau jie mokykloje. Paprastai moksleivis įstodamas į mokyklą turi su savaimi šešius šimtus dolerių (bet daugumui užtenka trijų ir keturių). Išlaidos per metus, jau jeigu labai kietai gyvensi, pasidarys trys šimtai dolerių. Su mažiau, dabartiniu laiku, kuomet viskas taip brangu, jokiu budu, negalima apseiti. Bet mokinys nusprendė buti tris metus ir iš tų šešių šimtų dolerių pragyventi. Taigi dabar, draugai, žiurėkime, koks jo gyvenimas ir kaip jis maitinas ir apsirengia. Eina į valgyklą, kuri yra pigesnė, neatkreipdamas atidžios į tai, kokį valgį gaus, bile tik vienu doleriu butų pigiau. Drabužiai nuplišo, kuriuos turėjo, o nusipirkti nėra iš ko — nupirksi drabužius važiuok iš mokyklos. Ir štai musų moksleiviai, kuomet eina gatve, tai susiima švarko skvernus, kad vėjas negalėtų atmesti, nes žmonės (svetimtaučiai) pamatys, kad vidus drabužio griaustinio sudaužytas, ir tik "pamušalo", kur nekur dar šmotukai prilipę prie drabužio, kaip "vambždžių" guštos. Čia mes surandame neapsakomą skurdą iš materiališko atžvilgio, bet dabar paimkime iš mokinimosi pusės; tai man rodosi surasime dar ką nors svarbesnį.

Kiekvienas moksleivis, įstodamas į mokyklą manė, kad per metus ar dvejus, jis užbaigia visus mokslus. Jam rodėsi, kad jo gabumas neapsakomas ir mokintjes jokio vargo neturės. Su tokiomis mintimis stojo prie mokslo, kaip girios liutas. Pabvou mokykloje vieną savaitę, antrą; gali ant knygos užsigulęs per dienas naktis, kalbos nežinodamas negali suprasti, kas tenai yra parašyta; žodyno negali padėti iš rankų, ir tie pirmutiniai ledai nevieną iš moksleivių nuvijo atgal į dirbtuvę ir atėmė energijos žengti toliau. Bet, kurie sulaužė tuos ledus ir pasiliko mokykloje nutarė eiei pirmyn prie savo idealų. Pailsėti. bei pakvėpuoti tyru oru nėra kada, nes mat nori viską sykiu išmokti ir su tais keliais šimteliais užbaigti mokslą. Ir labai dažnai pasitaiko, kad moksleivis sėdi įsmeigęs akis į knygą ir taip kietai mąsto, kad kelios valandos pavirstu penkiomis minutėmis, ir tik tuomet atsitraukia, kuomet dvasios pradeda neatgauti ir širdį pradeda "kunkuliuoti." Tuomet pravėręs kambario duris pritraukia plaučius tyro oro ir vėl prie darbo. Ir taip savaitė po savaitei laikas slenka, dar tik jam rodosi, kad pradeda mokinties, o metai laiko jau praslinko. Tuomet moksleivis pasižiuri, ką išmoko per metus — suranda, kad visai mažai. Kaip štai vieną gražią dieną užėjo jam mintis pasižiurėti į "kišenių" ar daug dar pinigų turi. Rodosi, kad tas butų suspaudęs jį geležinėmis rankomis, kuomet pamato, kad paskutinio šimtelio nors tik pusė liko; "neilgiau užteks, kaip vienam bertainiui", sušunka moksleivis. Dar sykį pasižiurėjo ar daug jis išmoko per tuos dvejus arba trejus metus; o gi nelaimė, suranda, kad dar nei tiek neišmoko, jog butų galima imti specialę mokslo šaką — reiškia, dar prisirengimo mokyklos neužbaigė: Jau nekalbu apie tuos, kurie, pritrukę pinigų, turi apleisti mokyklą neišbuvę metų arba dviejų). "Ir kas dabar reikia daryti?" Klausia pats savęs moksleivis. Ir tik vienintėlis atsakymas esti: grįžti vėl pinigų kalti. Ir štai vėl jam stojasi prieš akis visas skurdus gyvenimas. Pinigų jau nėra nei cento. Drabužiai nuplišo; begalinis mokinimąsi sunaikino fiziškas jiegas; siekiai liko neatsiekti; ir vėl reikia pradėti naują gyvenimą. Juk jis tikėjosi išmokti daug; jog jis manė, kad užganėdins savo dvasios troškimus; jog jis svajojo, kad su tais keliais šimteliais, galės palengvinti savo gyvenimo aplinkybes ir sykiu atnešti milžinišką naudą visuomenei. Bet dabar kas liko: jaunystės dienas užbaigė mokykloje, nematydamas skaisčios saulės, nei jokių gyvenimo linksmybių; iš mokslo dar negali pelnyti duonos; tokiu budu, moksleivis nuleido galvą, perlipęs mokyklos slenkstį ir vėl kaip skurdo taip ir skursta. Dar musų gerbiama visuomenė pajuokia "pirštais" rodydama. "O", sako, "praleido pinigus, išbuvo bent kelius metus mokykloje, ir ar ne juokai — vėl sugrįžo pas mus sykiu dirbti."

Visuomenė daro didelę klaidą, reikalaudama iš moksleivių aktyviško darbo, manydama, kad ypata įstojus į mokyklą ir pabuvus metus laiko dievas žino ką išmoko, ir kad moksleivis gali parašyti geriausius straipsnius, jeigu tik norėtų. Atminkime, draugai, kad mokslas negalima paimti taip greitai, kaip mums atrodo. Per vienus arba dvejus metus dar tik mokinys išdirba savo smegenis, kaip mąstyti ir kaip mokinties, bet mokslo dar visai nei neragavo. Mokslas reikalauja neapsakomai daug laiko ir spėkų. Iš antros pusės, atminkime, jogei moksleiviai neturi tiek laiko, kad galėtų paaukauti valandas laiko del rašymo. Jog jie įstojo į mokyklą ne verčiami arba užlaikomi pašalinių ypatų, kaip Lietuvos moksleiviai, bet pradėjo mokinties iš savo valios, ir nori išnaudoti kiekvieną sekundą mokinimuisi. Nes už kiekvieną valandą yra užmokėta kruvinais centais, o užmokesnio iš niekur negauna. O juk parašyti kas nors naudingo reikia pašvęsti kelias valandas laiko. Taipgi daugumas moksleivių dirba už valgį, klesas pasiėmęs turi prirengti lekcijas, mokytojui nepasakysi, kad rašiau ką nors, ir todel neprirengiau lekcijų toliaus dar ir popieris išbuo-

SAUGUMAS
PASIDĖTIEMS PINIGAMS

Saugiausias pinigams pasidėti bankas yra STATE BANK of CHICAGO. Žmonės turi čia pasidėję viso $11,972,000, o banko resursai siekia daugiaus kaip $37,000,000.

Šio banko tvirtumą parodo ką-tik paskelbtoji apyskaita. Apyskaita, butent, parodo, kad bankas turi:

Pinigų ant rankų ir bankose	$12,542,000
Užtikrintais bondais, greit paverčiamais grynais pinigais	$1,233,000
Duotų paskolų ant deramų užstatų	$23,000,000

Galima pasidėti banke pradedant nuo vieno dolerio. Mokama 3 nuošimtis.
Taupomasai banko skyrius atdaras **Subatomis vakarais** nuo 6 iki 8 val.

State Bank of Chicago

Vidurmiesčio Bankas, kur kalbama lietuviškai.
La Salle ir Washington gatvių kampas
Priešais City Hall

Nuosavybės Išsivystimas

Nuo Nuožmybės iki Civilizacijos.

TURINYS:

1. Bendralaikinės nuosavybės formos.
2. Primityviškas komunizmas.
3. Šeimyna arba gimininga sai kolektyvizmas.
4. Feudališka nuosavybė.
5. Buržuaziška nuosavybė.

Ši knyga patartina butinai perskaityti kiekvienam darbo žmogui, nes ji duoda pamatinį supratimą apie nuosavybės išsivystymą. Kaina 50c.

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ja; parašęs rašinį dar pasiųsk, už krasos ženklelius reikia "dešimtukas" užmokėti, o mokslei-vis kitą sykį už penkius centus pirštą atiduoti nupiauti (Gal draugai sakysite, kad už popierį ir už krasos ženklelius redakcijos su mielu noru apmoka. Tuomet aš patarčiau pasiteirauti, kiek sykių redakcijos tai padarė. O-gi niekuomet. Dar sykiais nenori duoti per laiškelį atsakymo, nes mat du centai lėšuoja). Nekuriams draugams gal atrodys labai keista, bet man teko girdėti iš daugelio moksleivių: kad, esą parašyk rašinį, negana kad aukauji savo brangiausį laiką, atsitraukdamas nuo mokslo, bet dar ir už persiuntima turi užmokėti. Tas jau bus aišku visuomenei, kaip moksleiviai taupina centus budami mokykloje. Žinoma, atsiranda daug tokių, kurie į dešimtukus neatkreipia atidžios, bet tokie negali pasilikti ant ilgiau mokykloje; išsisemia aukso šaltiniai ir greitu laiku turi apleisti mokyklą. Tiktai tobulas kontroliavimas gyvenimo aplinkybių užlaiko moksleivį mokykloje. Tiktai pergalėjimas pats savęs ir užmiršimas gyvenimo linksmybių pagelbsti moksleivius atsiekti jo siekius.

Dabar abelnai paaiškinęs moksleivių aplinkybes ir jų pamatines gyvenimo ypatybes, palieku gerbiamai visuomenei pačiai spręsti, ar jos reikalavimai nuo moksleivių yra pamatuojami ir ar jie pilnai atsako teisingumui? Ir ar tie visi visuomenės reikalavimai yra galima išpildyti musų moksleiviams?

Gal visuomenė manys, kad aš noriu išteisinti moksleivius ir sakyti, kad jie negali prisidėti prie apšvietos darbo. Visai aš nemanau to daryti, nes pripažįstų, kad nieko gamtoje nėra užbaigto arba tobulo, nes tokiu budu nebutų evoliucijos. Nenorėdamas pasilikti nusidėjėliu prieš visuomenę, teisindamas moksleivius, aš nupiešiu ir moksleivių nedateklius bei blogasias puses, kas, manau, pagelbės moksleiviams atkreipti daugiau atidžios į abelną gerbuvį visos darbininkų klesos.

(Bus daugiau).

M. M. Mangasarian.
Vertė P. L.

Atgimimas.

Mes ir vėl apvaikščiojame tą prakilnų Renaissance. Vargiai tai butų reikalinga aiškinti šiai publikai, kad francuziškas žodis Renaissance reiškia atgimimą. Po Athenų ir Romos, dviejų senovės civilizacijos centrų nupuolimui, daugiaus kaip tukstantį metų Europa paliko tamsume. Tada pasaulis ir vėl pradėjo pamažu keltis iš tos tamsumos ir gimė dabartiniai laikai. Gimimas musų pasaulio ir yščių tamsumas yra Atgimimas.

Jeigu žmonės žinotų, kaip daug jie yra prasikaltę tam atsitikimui, jie susivienytų su mumis, kad padaryti šią iškilmę, įšvęsta per musų draugiją, viena iš linksmaiusių taip lygiai ir išdidžiausių kalendoriuje. Ketvirtą birželio apvaikščioja Apskelbimą Neprigulmybės; Kolumbo Diena atmena atradimą naujo kantinento; bet tie yra tik maži smulkmenįs sulyginus su Atgimimu, kas pagelbėjo surasti mus pačius. Toliaus, ketvirta birželio Amerikoje ir keturiolikta birželio Francijoj apvaikščioja atsitikimus, kurie gal niekad nebutų įvykę, jei ne Atgimimo laikai.

Ten po atgimimui atsirado nauja žmonija. Tai buvo lyg kad ubagas arba vergas, aprengtas skuduriais ir pančiais, kuris staiga pamatė, kad jis yra iš karališko kraujo, ir kad galybė ir garbė, aprašyta karaliams ir dievams, priklausė jam. Ši mintis padarė iš vergo visai kitokį žmogų. Jo pančiai perlužo; jo skudurinė sermėga virto aukso rubu; jo vaitojimas virsta šauksmu; ir lazda, ant kurios jis pirmas pasiremdavo, virto į rajanišką lazdelę jo rankoje.

Bet atgimimas nereiškia vien tik eposhą ar periodą istorijoje. Tas reiškia daugiaus kaip datą ir judėjimą. Atgimimas yra protiška pastova ir metoda. Tai yra atbudimo žinia. Tai yra jausmas atgytų spėkų. Jei tu jautiesi esąs lygiu gyvenimo užduočiai, jei tu jautiesi esąs jaunu, nežiurint ant amžiaus ir globos ir jei tu jautiesi ištikimu, nepaisant ant jokių kliučių ir sunkumų, tuomet tu esi daugiaus kaip veiksnys; taip, tu esi atgimimas!

Pažiurėkime ar mes negalėtume padaryti šitą puikų žodį aiškesniu. Atgimimas gratai moteris ar vyras, kuris gali sakyti — aš. Kad drįsti sakyti aš, mes turime turėti savo užsitikėjimą. Pavelykite man paaiškinti: Gamta suteikia gyvunui tiek smagenų, kad tas žinotų kokius raumenis vartoti, idant galėtų atlikti jo kuno funkcijas — tai yra, nė daugiaus nė mažiaus smegenų kaip tik vadovauti ir valdyti jo kuną. Bet laikui bėgant pas mus atsiranda daugiaus smegenų negu mums yra reikalinga tuolaikiniam valdymui kuno. Ir iš to kapitalo ar paviršiaus yra gimus civilizacija. Tas, kuris gali sakyti aš protauju, aš geidžiu, aš sprendžiu, yra nauja pajėga, nauji viltis. Jo gyvenimas turi buti taip apvaikščiojamas, kaip yra apvaikščiojamas išganytojaus. Tas kuris sako, aš protauju, aš noriu, sutvėrė naują pasaulį. Kada jis ateina jis atsineša su savim atgimimą.

Laike periodo istorijoje, žinoma kaipo Tamsos Gadynė, nei vieno žmogaus nebuvo galima surasti, kuris butų galėjęs sakyti aš. Tuomet individualas dar nebuvo subrendęs. Tuose laikuose žmogus buvo užkrautas karalių ir kunigų, dievais, kurių buvo pilnas dangus ir žemė. Visagalįs buvo išaugštintas kunigijos tuo tikslu, kad pavergti vargdienį žmogelį. Vienas budas buvo likęs tuomet žmogui, kuris galėjo gyventi toje gadynėje Europoje, tai jo paties susilaikymas. Jo vieta pasaulyje buvo panaši žmogui, kuris galėjo dalyvauti perstatyme, į kurį jis buvo visai nekviestas ir kame sėdynės jam visai nebuvo paskirta. Bet kaip ten nebutų, jis pataikė įlįsti į tokį perstatymą ar teatrą, ir tokiose tik aplinkybėse jis galėjo matyti perstatymą tamsiųjų amžių, kuomet jis pats neužėmė jokios rolės ir negalėjo buti matomas nei girdimas tų, kurie tą perstatymą lošė. Tas perstato nežymaus žmogaus rolę laike tikėjimo gadynės, kuomet scena buvo dievų rankose. Tuomet žmogus vien tik žiurėjo į ateitį. Jis nieko neturėjo nuosavo. Jis pasiskolino savo politikas nuo karaliaus, o savo religiją nuo kunigo. Žmogus tuomet buvo niekas daugiau, kaip tik atbalsis, kopija, arba dar geriau, ubagas dvasioj. Paskui atėjo tas indomus atsikėlimas iš miego, ką mes vadiname atgimimu; ir lyg per kokią raganystę, ubagas, kurio gyvenimas priklausė nuo sudžiuvusios duonos kąsnio, paliko proto milionierium — skolintojas dievams iš savo perviršio. Štai ką atgimimas suteikė žmogui. Jam davė tiek galybės, kad jis jau galėjo sakyti, ši yra mano tėviškė; ši yra mano šalis; ši yra mano religija; šios yra mano politikos; tas yra — aš.

Bet kai išaiškinti tukstančio metų naktį, kuri pirmtakavo atgimimą? Aš manau, kad aš negalėčiau atsakyti į tą klausimą keliais žodžiais. Kaipo viešpatystė, musų didžiausis turtas paeina iš žemės, ar-gi ne? Musų kviečių ir rugių laikai aprupina mus kasdieninę duona. Daleiskime dabar, kad išdirbimas žemės nuo šio laiko yra uždraustas ir užsiėmimas žemdirbyste pasilieka prakeikimu prieš dievą ir žmogų. Ukininkai, surasti užsiimanti žemdirbyste, yra persekiojami ir užmušami. Kas atsitiktų? Aš sakau, kad atsitiktų? Toliaus daleiskime, kad po ilgam viešpatavimui vergijos ir skurdo, kas, beabejonės, turėtų, ištikti, — atsirastų koksai vienas drąsusus ukininkas, kuris pradėtų arti savo daržą ir sodinti sėklas. Puikus įvairus žaliumynai aptraukia veidą rudos žemės; oras atgauna savo puikų kvapsnį; ir auksiniai vaisiai kekėse kišo į saulę per trušius lapus. Jo pavyzdys tampa užkrėčiamu. Kiti ukininkai taip jau pradeda išdirbinėti savo daržus. Daržai virsta ukėmis; ukės išsiplėtoja į tolimus plačius laukus, ir visa žemė suvilniuoja rugiais, kviečiais ir kitais įvairiais vaisiais. Ir tas viskas yra atgimimu.

Viduriniuose amžiuose kunigija darė su protu tai, ką daro nekurios klaidingai vedamos valstijos su žeme; kitaip sakant, jei mes galime daleisti tokią aplinkybę, kurioje išdirbimas žemės tampa prasikaltimu, kultura proto-gi tuose laikuose buvo uždraustas vaisius bažnyčios, kaipo didžiausis prasikaltimas. Vyrai, apsiginklavę su ugnim ir kardais, ėjo naikinti protaujantį, o jo raštus paaukavo liepsnoms. Gerai, ir kas atsitiko tuomet? Tukstantis metų pasaulio gyvybė buvo panaikinta. Mokslas buvo užgintas vaisius. Kvailystė tuomet buvo idealu. Purvams garbė buvo duodama. Skurdas buvo palaima; ir žmonės glomonėjo retėžius taip, kaip tas nelaisvis, kuris niekad gyvenime nebuvo liuosas. Tada ten buvo naktis. Graikų žiburis, kuris buvo apšvietęs pasaulį sušildęs smegenis, išduodančius vaisius, užgęso visiškai. Ligos pasekė tamsumą. Keturioliktame šimtmetyje juodasis maras bėgyje šešių metų nusinešė su savim dvidešimts milionų žmonių. Ligos ir tamsa nutraukė protą nuo sosto. Pasaulis buvo tuomet pavirtęs į pasiutusio žmogaus lagerį. Kiekvienas žmogus tuomet buvo užslėgtas su pragaro baime. Pragaro žėrėjimas buvo kiekvieno akyse; jo dirva ant visko, kas žydėjo. Nei prekyba, nei mokslas, nei daina neužinteresavo nei vieno. Nei vienas tuomet žmogus nejautė nei alkio ar troškimo, ir šitas praradimas protiško apetito buvo tikru pranešėju ateinančio ištvirkimo. Pasaulis tuomet nužengė laipsniu žemiau, negu pirma buvo pasiekta.

(Bus daugiau).

Drauge, bereikalo teisini.

"Jaun. Skyr." nekurie bendradarbiai nenusilenkė prieš moksleivius už jų prisidėjimą prie "Jaun. Skyr." bet atpenč atsirado tokių, kurie išdrįso pakritikuoti moksleivius (tik ne visus) už jų nepastovumą ir už gaudymą dolerių, nepaisant, kad ir iš darbininkams kenksmingos klesos. Musų "J. S." vedėjas drg. K. A. per Jaunimo Dirvonus kad glosto, tai glosto moksleivius nelyginant mažus kudikius, kurie pats nepajiegtų atsigint. Ką ne moksleivis jaunuolis pasako moksleiviui jaunuoliui, tai drg. K. A. darosi nesuprantama, o jeigu moksleiviai iki šiol dar nėra pasakę kokiu tikslu prisidėjo prie "Jaun. Sk." (tiesą, man berašant šį straipsnelį patėmijau drg. A. Bimbos straipsnį "Visuomenė ir moksleiviai"; ten prasitarta, kad jie eisią sykiu su progresyvę visuomenę, tarnaudami socializmo idealams. Tik neaišku, ar moksleiviai tarnaus tarptautinio socializmo idealams, ar valstijinio. — S. P.) ir ar tarptautinių socialistų principais vaduodamies eis į liaudį.

Dar drg. K. A. sako, jogei netiesa, kad atžagareiviai galės priklausyti prie "Bangos" ir galės reikalauti pašalpos. Jis sako, kad sulig "Bangos" įstatų projekto pašalpa bus skiriama tik L. M. A. S. nariams. Tas susivienijimas esąs pažangus, nes esą du trečdalių narių socialistai. Gerai, ką bendra turi įstatų projekto šis pasakymas. Juk "Bangos" nariu gali buti kiekvienas pilnametis žmogus." Matote, kad įstatų projekte nėra pabriežta, kad "Bangos" nariu gali buti tik L. M. A. S. nariai. Jeigu nėra pabriežta, tai "Bangos" nariu gali buti ir ne narys minėtojo susivienijimo. Todel, ar pagal įstatus pasielgtų "Banga", neduodama pašalpos tiems nariams, kurie neprigulėtų prie susivienijimo. O prigulėti niekas negalėtų priversti, — butų laužymas konstitucijos.

Leiskime, jeigu ir butų pabriežta, kad prigulėti prie "Bangos" gali tik susivienijimo nariai, tai ir tuosyk pašalpa galėtų pasinaudoti visokios pakraipos moksleiviais, nes į susivienijimą gali stoti atžagareiviškiausi elementai. Taigi matome, kaip neapgalvotai sustatytas "Bangos" įstatų projektas. Man matosi, jeigu moksleiviai, kurie tveria "Bangos" draugiją, jaučiasi esą socialistai, tad ir jų draugijos įstatai turėtų skaitytiės su LSS.

S. Pašulnietis.

Laimutei.

Meldžiu jusų, drauge Laimute, atleisti man už šią pastabą. Aš norėčiau jusų paklausti, ar gražu yra pasisavinti svetimas eiles ir, pasirašius savo vardą, leisti jąs į laikraštį. Aš mačiau daug eilių visai ne jusų rašytų. Gaila tik, kad neatsimenu tikrųjų autorių pavardes. Kaikurie gali netikėti, bet štai faktas. Prieš valykas "Jaun. S." tilpo eilės "Sulaukę Velykų." Po jomis pasirašo Laimutė. Tikrenybėj eilės yra paimtos iš Jovaro "Amžinos Dienos." Ten tos eilės užvardytos "Velykos".

Apskritai imant, Laimutė mėgsta savo eiles, jeigu neištisai, tai dalimis supešioti iš svetimų autorių.

Negražu taip daryti!

Saulutė.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Bal. 23, 1917.
Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uzdamų (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyninkės moka brangiau:

Sviestas:—	
Extra Creamery	45—46
Extra First	45
First	43—45
Seconds	41—43
Ladles	34—35½
Oleomargarinas:—	
Stalui	22—24
Kepimui	16—18
Kiaušiniai:—	
Extra	38—39
First	35—36
Paprastieji first	33—34
Maišyti	33—35
Check	31—32
Purvinukai	32—33½
Suris:—	
Twins	22½
Daisies	23¼
Young American	23
Longhorns	23½
Šveicariškas	30—34
Limburger	25
Brick	21½
Paukščiai, gyvi:—	
Kalakutai (svarui	20
Vištos	22½
Viščiukai	22½
Antįs	21—23
Žąsįs	13—16
Paukščiai, išdarinėti:—	
Kalakutai (svarui)	24—25
Vištos	23—25
Antįs	18—23
Žąsįs	15—19
Veršiena:—	
50—60 svarų, svarui	15½—16½
60—80 svarų "	16½—17½
90—100 svarų "	17½—18½
150—145 sv.; kaul.	12½—15

Jautiena	No.1	No.2	No.3
Ribs, (svarui)	.22	.21	.13
Loins	.27	22	.15
Rounds	.16	.15	.12½
Chucks	.15	.14	.13
Plates	.13	.12	.11

Bulvės, bušelis	2,80—3.15
Saldžiosios, gurbas	2.00—2.75
Daržovės:—	
Barščiai, statinė	4.50—6.50
Kopustai, did. gurb.	4.00—4.50
Sallerai, pintinė	1.50—2.50
Agurkai, dėžė	2.75—4.00
Salotos, gav., gurbas	3.00—3.50
Cibuliai, 100 svarų	7.50—9.00
Žal. pipirai, pintinė	3.00—5.00
Ridikėliai, statinė	3.00—5.50
Špinatai, statinė	4.00—7.50
Tomėtės, pintinė	3.00—4.50
Grieščiai, statinė	3.00—4.50
Morkos, statinė	4.00—5.00
Vaisiai, žali:—	
Obuoliai, statinė	3.00—6.50
Grapefruit, d. 46—96 št	3.00—4.50
Apelsinai, dėžės	2.50—3.50
Citrinai, dėžė	3.25—4.00
Ananasai, gurbas	3.00—5.00
Žemuogės, kvorta	.20—.30
Cukrus, už 100 sv.:—	
Standard, maltas	9.90
Standard cane, smulkus	8.85
Burokų, smulkus	8.75

MILTAI

Vasarių kviečių:—	
Special Brand	13.30
Patents	11.90
Straights	11.70
First Clears	10.90
Prastosios rųšies	7.50—8.00
Žiemkenčių kviečių:—	
Patents	12.70
Standard	12.50
First Clears	10.50—10.90
Second Clears	8.50—9.00
Ruginiai:—	
Baltieji	10.60
Tamsieji	9.70

Gyvulių turgus.

CHICAGO, bal. 23. Gyvulių atgabenta šiaip:

Galvijų	17,000
Veršių	2.000
Kiaulių	44,000
Avių	17,000
Paduodamos kainos:	
Galvijai:	
Jaučiai, parinktieji	12.25—13.50
Kiek menkesnis	9.90—11.35
Mituliai	11.00—12.85
Sotckers and Feeders	7.50—9.50
Veršiai, parinktiniai	8.00—10.75
Karvės, vidutiniškos	7.00—10.25
Buliai	8.00—10.00
Kiaulės:—	
Sunkios (250-400 sv.)	15.75—16.00
Vidut. 200-250	15.70.—16.00
Lengvesnės	15.25—15.90
Paršai, geri	11.50—14.25
Avįs:—	
Mitulės	12.00—13.80
Senės, geros	11.50—12.75
Avinai, geri	11.00—12.50
Ėrai	14.50—16.00

Gyvulių rinka kitur

Balandžio 23 į sekamas vyriausias Amerikos rinkas gyvulių, aplamai, buvo atgabenta sekamai:

I—	Galvijų	Kiaulių	Avių
Kansas City	10,000	11,000	5,000
Omaha	3,100	6,000	6,200
East St. Louis	2.500	12.500	500
St. Joseph	3.000	7.500	2.500
Sioux City	2.500	3.500	500
South St. Paul	3,000	4,500	
Pittsburgh	1.600	5,500	4,000
Buffalo	3,000	10,000	10,000

JAVAI

Kornai	1.51—1.58
Kviečiai	2.42—2.55
Rugiai	1.95—1.99
Miežiai	1.30—1.50
Avižos	70—72

ŠIENAS

Motiejukų, eriausias	20.50—21.50
Motiejukų No 1	19.50—20.50
Motiejukų No 2	17.10—19.00
Mot. No. 3 maišytas	16.00—17.00
Dobilų sulig rųšies	17.00—19.00
Prėrėjų, sulig rųšies	14.00—17.00
Packing	7.50—8.50
Šiaudai, ruginiai	10,00—10.50
Kvietinjai	7.50—8.50
Avižiniai	7.50—8.50

GERIAUSIA ŠOKIŲ MOKYKLA CHICAGOJ ir BURNSIDĖJ

J. KLOWAS, Tel. Canal 7270 Prof. | J. ŠLAZAS Tel. Canal 3161 Prof.

Šokiai atsibuna kas panedėlį ir pėtnyčią, 7:45 val. vakare.
Mes apsiimame išmokinti šokti į trumpą laiką. Užtikriname.
Muzika J. Keturakio.
Jono Hrinevičiaus Svetainėje.
1843 So. Halsted St., Chicago., prieš "Naujienų" Redakciją
Burnsidėj utarninkais ir ketvergais, J. Marcinkevičiaus svetainėj, 1036 E. 93rd St.

TEL. Canal 2118
Dr. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1749 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Kampas 18-tos gatv.

Didžiausias šios dienos klausimas yra
Socializmas

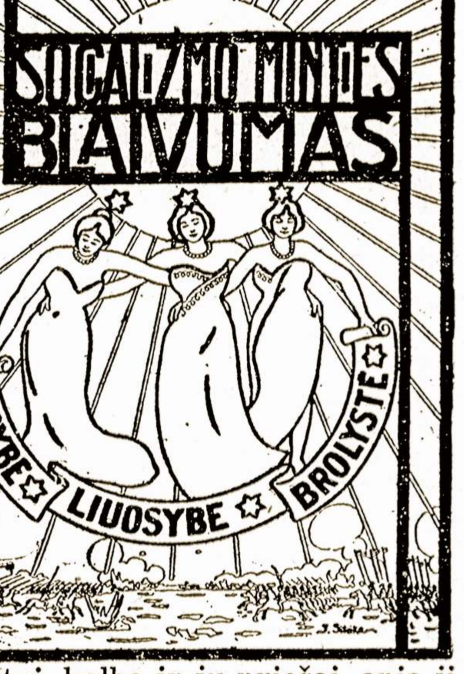

Socializmu šiandie užimti visi, kurie tik visuomenės klausimais interesuojasi. O kas gi jais nesiinteresuoja, kam jie nerupi? Nebent tik tamsiausiam žmogeliui, kurs apskritai nieko nežino ir nieko nenori žinoti.

Socializmas diskusuojamas susirinkimuose; diskusuojamas spaudoje. Apie socializmą kalba socialistai, kalba ir jų priešai, apie jį kalba ir rašo svietiškiai ir kunigai, vieni už jį, kiti jam prieštarauja.

Bet kad sveikai apie socializmą, tą didžiausį visuomenės klausimą, sprendus, reikia jis pažinti. Reikia jis suprasti. Reikia apie jį pasiskaityti.

Geriausia ikišiol lietuvių kalba knyga apie socializmą yra "Naujienų" išleista vardu **SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS.** Tai mokslinė knyga, bet parašyta taip lengva ir suprantama kalba, be to taip gyvai, kad kiekvienam, pradėjus ją skaityti, sunku ir atsitraukti, kol visos neperskaitai.

Patariame todel kiekvienam tą knygą įsigyti. Atspaudinta ant geros popieros aiškiomis didelėmis raidėmis, kas labai palengvina skaitymą; beto, knyga papuošta puikiu keturiomis spalvomis paveikslėliu, kurį specialiai tai knygai piešė žinomas lietuvių dailininkas p. Jonas Šileika.

Knyga **Socializmo Minties Blaivumas** atspaudinta visai nesenai, ir trumpu laiku jos jau išparduota per 1000 egzempliorių. Kas dar neturite, skubinkitės išsirašyti. Neapdaryta kaštuoja 75 centus; apdaryta gražiu stipriu audeklo viršeliu $1.00.

Pinigus siųskite adresu:

NAUJIENOS
1840 S. Halsted St., -:- Chicago, Ill.

Ženklas Bankos Saugumo. Chicago Clearing House Narystė.

Bankos priklausančios prie Chicagos Clearing House yra po jos atsargia priežiura. Laikas nuo laiko bent sykį į metus, Clearing House revizoriai nuodugniai ištiria savo bankų stovį ir budą jų vedimo. Visi pinigai yra suskaitomi, notos, bondai, mortgagei ir kitos apsaugos peržiuriamamos ir patikrinamos; pinigai kituos bankuose patikrinti ir knygos ištirtos. Tiktai tikra apsaugos vertė gali but knygose parodyta. Abejotina tvarka arba atsargumas, yra nedaleidžiamos. Jeigu bankas nustoja savo Clearing House teisių, tai yra ženklas jo abejotino stovio.

Tiktai tvirčiausios ir saugiausios bankos gali but Clearing House nariais.

The Chicago Clearing House priežiuros užmanymas tapo įvestas pirm dešimt metų, ir nuo to laiko nei viena Clearing House banka nesubankrutijo. Reikalui esant, Clearing House bankos viena kitai pagelbsti.

The American State Bank priklauso prie Chicagos Clearing House, yra po jos priežiura, naudojasi jos teisėmis ir išduoda penkias pilnas atskaitas į metus.

Ji taipgi yra po valstijos priežiura, yra reguliariškai tyrinėjama ir kas metą išduoda penkias pilnas atskaitas Bankiniai Valdybai Illinois Valstijos.

Pinigai sudėti šitoje bankoje yra išmokami ant kiekvieno pareikalavimo.

Čia galima gauti pirmus Aukso Mortgages. Taipgi Aukso Mortgages Bondus po $100.00 ir $500.00

Šis bankas yra atsakančiausis lietuviams.

Čia kalbama Lietuviškai ir Lenkiškai.

Kapitalas ir perviršis: $600,000.00.

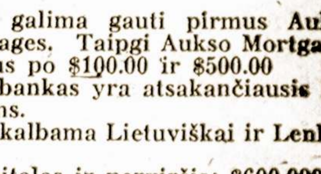

Prezidentas
AMERICAN STATE BANK
Kampas Blue Island Ave., Loomis ir 18-tos gatvių.
Atdaras: Panedėliais, Ketvergais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

TURĖKITE PINIGŲ

Jųs galite juos turėti. Kiekvienas gali juos turėti. $5 iki $200.00. Moters ar merginos, ar vedę ar pavienios, senos ar jaunos.

Mes skoliname del Stockyardų šapos ir dirbtuvės darbininkų, geležinkelio klerkams ir tt.

Paskola ant algos padaroma į [illegible] minutes.

Paskola ant rakandų — į [illegible] valandas.

Mes taipgi suteikiame paskolą ant pianų, sankrovos įrengimų, arklių, vežimų, apdraudos palisų ir bile kitų užtikrinimų. Mes nepaisome ką jųs turite arba ką jųs uždedate, mes norim daryti jums kad musų mokestis mažiausia mieste. Tas yra delko jųs turite veikti su mumis. Mes kviečiame jus pasiteirauti musų užmanymu, patirti, kad mes patvirtinime musų pranešimus.

LOCAL LOAN COMPANY

4647 So. Halsted Street,
Kampas 47-tos gtv., 2-ras augštas
Telephone Drover 2116.

MOKYKIS SIUT MOTERIŠKUS RUBUS.

Išmokiname piešimo, kirpimo formų, siuti naminius daiktus arba aprėdalus. Diplomas kiekvienam, kurs išsimokins. Valandos dieną arba vakarais del jusų parankumo. Už $10 išmokiname jus siut visokius drabužius.

DRESS MAKING COLLEGES,
2336 W. Madison g. Western av.
1850 Wells gatvė.
SARA PATEK, MOKYTOJA.

Krasos dėžutė.

Atsiimkite laiškus!
Naujienų Administracijoj randasi laiškų šioms ypatoms:
Stella Maculis
T. Danta (3)
K. Ivonaitis
Juozapas Mazelis
Frank Paulas
Kazimieras Stasiunas (2)
Simanas Ješkevičius
Mrs S. Žukauskas
Antony Robish
Frank Moška
K. Jacikas
J. Jaras
K. Waitkus
Stanislovas Wilimavičia
Marta Samson
T. Strikol Ona Szmickienė (3)
Joe Strol
James L. Kostka
L Galvanauskaitė
J. Duoba
Kost. Bimkus
Joe Stroll
A. Jakubauskas (2)
L. Klimaitė
Jim Petriš
Awgustyn Joskava
K. J. Kortkus
John Seliskyj
K Bushas
Mr Girkalniškis
J. Aniolamskiutė
Frank Mazaika.

SKAITYK IR PLATINK "Naujienas"

CHICAGOS ŽINIOS

Chicagos Darbo Federacija prieš mokyklų trustisus.

Chicagos Darbo Federacijos viršininkai kreipėsi į kaikuriuos miesto tarybos aldermanus laiškais, kuriuose Chicagos organizuotų darbininkų varde rekalaujama, idant jie, aldermanai, pasistengtų nedaleisti antram terminui dabartinio mokyklų tarybos trustiso Jack Loebo. Tasai laiškas į aldermanus buvo pasiųstas todel, kad patirta, jog mayoras Thompsonas mano greitu laiku paduoti Loebo kandidaturą tarybai vėl užtvirtinti į Chicagos mokyklų trustisus.

Darbo Federacijos viršininkai savo laiške nurodo, kad Loeb yra tik įrankis Chicagos didžiojo biznio, kurs stengiasi iš paskutinųjų sumušti, išvyti iš mokyklų paskutinį mokytojų organizacijos pėdsakį.

Minėtame laiške tiesiog ir sakoma: Jei, girdi, miesto taryba patvirtins Loebo kandidaturą, tatai reikš, kad taryba parems didžiojo biznio pakalikų pastangas išvyti iš mokyklų kiekvieną mokytoją — vyrą ar moterį — sujungtą su darbininkų unijiniu judėjimu. Nes tokia yra didžioji biznio politika.

Taigi, šita kova tarp mokyklų trustiso Loebo ir Chicagos Darbo Federacijos esanti mirtina kova tarp organizuotojo darbo, iš vienos pusės, ir Illinois fabrikantų ir Illinois samdytojų asociacijos — iš priešingos pusės.

Privatiškų bankų klausimas Springfielde.

Kuomet privatiniai bankai ėmė boštyti, tai ir įstatimdavių tarpe pakilo sumanymai, kad reikia kaip nors sutvarkyti tokių bankų dalykus, reguliuoti juos.

Vienas po kitam įnešta Illinois valstijos legislaturon keli biliai, kuriais norima arba paversti privatinius bankus į valstybinius, arba panaikinti.

Žinoma, tai virvė ant kaklo privatiniam bankieriam. Todel jie suskato rupinties, kad nepraleidus tokių bilių tapti įstatymais. Jie rašo į valstijos legislaturos atstovų buto narius ir senatorius laiškus, prašymus, paaiškinimus etc., kur išdėstoma, kad jų bankai ne taip jau prastos įstaigos, kaip kad apie juos manoma. Ir ve, tuli žmonės mano, kad ačiu smarkiam privatinių bankierių sukrutimui, privatiniai bankai Illinois valstijoj pasiliks, kaip buvę.

Gąsdina kailinius išsivertę.

Senatorius Hamilton Lewis atvykęs vakar Chicagon iš Springfieldo, kur jisai turėjo kalbų su gubernatorium Lawden, užreiškė, kad Suv. Valstijom grasinąs vokiečių pavojus — bet ne iš rytų, o iš vakarų pusės, nuo Mexikos. Nes, girdi, Vokietija galinti pasiųsti 200,000 armiją ant Suv. Valstijų iš Mexikos.

O tuo tarpu, kaszin išviso ar yra Mexikoj 200,000 vokiečių? Ir be to, kaipgi gali užpulti 200,000 beginklių žmonių ant 100,000,000 tautos? O vienok tikra neseąmones pasakojama žmonēm, rašoma laikraščiuose rimtu tonu. Ir, negalima abejoti, kad štai ve ir tokioj Chicagoj atsiranda žmonių, kurie jam tiki.

Receptas turtingiesiems.

Chicagoj šiuo laiku įėjo į madą kalbėti apie tai, kad reikalinga taupyti maistą. Apie taupymą ypačiai mėgsta kalbėti turtingesnieji, kaip, pavyzdžiui, p-as Armour, ponas Thompson, žinomasai Thompsono restoracijų savininkas, ir jiems panašųs.

Nors jie nepasako tikrai, į ką jie kreipiasi agitacija taupyti maistą, bęt, reikia manyti, kad į savo plauko žmones, ba juk darbininkai, šiokie tokie biznieriai ir amatninkai, ir be patarimų ir ne karės laiku, niekuomet neturėdavo valgyti maisto daugiau, kaip tik tiek, kad ne badauti.

Vaikų interesuose.

Svrabus bilius yra svarstomas šiuo laiku Springfielde vaikų reikaluose. Mat iki šiol, gimus vaikui be šliubo, budavo taip: tėvas turėdavo užsimokėti $550. Šimtą dolerių jis turėdavo užmokėti tuojau, o likusius $450 reikėdavo išmokėti per 9 metus — po 50 kasmet. Tuo ir pasibaigdavo tie rupesčiai vaiku, gimusiu be šliubo.

Naujasai bilius, kurs taps įstatymu, jei bus priimtas kongreso ir atstovų buto, reikalauja, kad vaikas, gimęs be šliubo, gautų tėvo vardą, jei teismas suras tėvą, ir kad tėvas rupintųsi vaiku, gimusiu be šliubo, tiek pat, kiek jis kad rupinasi vaiku, gimusiu ženatvėj. Paskui, teismas gali paskirti rupinties vaiku, gimusiu be šliubo, tam tėvų, kurį ras tinkamesniu vaiko auklėjimui.

Streikas laivų statytojų.

South Chicagoj jau nuo praėjusio utarninko tęsiasi streikas 400 darbininkų, dirbusių prie statymo Danijos kompanijai 4 laivų.

Išpradžios, kaip ir paprastai šiuo laiku, manyta, kad streikas iššauktas vokiečių užmačiomis. Bet paskui paaiškėjo, kad ne. Veikiausia streiko priežastis bus sekama: peštynės tarp dviejų unijų, arba kivirčai viduje unijos tų darbininkų, kurie yra užimti statymu minėtų laivų.

Dvi bombos išsprogdinta Chicagoj.

Viena bomba užvakar naktį eksplіodavo Garfield ir Prairie ave. Kita gi bomba eksploidavo privatiniame name, adresu 4519-21 Sheridan Road.

8 valandų darbo bilius Illinois legislaturoj.

Illinois valstijos legislaturoj, tam tikrose komisijose, šiuo laiku vedama smarki kova delei sumanymo 8 val. darbo dienos šios valstijos moterims. Dalykas mat tame, kad norime įsileisti įstatymą, kurs nustatytų moterims, užimtoms pramonėj, darbo laiką, ne ilgesnį kaip 8 val. dienoj. Kapitalo interesų gynėjai, ypač samdytiniai tų korporacijų, kurie labiausia naudojasi moterų darbu, stengiasi visokiais budais nepraleisti to biliaus tapti įstatymu.

Mokins auginti vištyčius.

Sherman T. Edwards, prezidentas American Feed Manufacturers Ass'n, mano pradėti plačią agitaciją, kad pamokinus amerikiečius, kaip reikia rupinties jaunais vištyčiais, kad jie nedvėstų. Anot Edwardo, ačiu tam, kad auginantieji vištas žmonės menkai nusimano auginime, žųsta kas metas bereikalingai tiesiog milionai paukščių. Šiek tiek sumanesniu auginimu tie paukščiai išliktų gyvi.

Mrs. Sanger kalbėjo Chicagoje.

Žinomoji gimdymo kontrolės agitatorė, kuri nesenai išsėdėjo už skelbimą savo idejos kalėjime mėnesį laiko, laikė nedėlioj prakalbas Chicagoj — taipjau gimdymo kontroliavimo temoj.

Jos kalbą dabojo įvairųs valdžios departamentų atstovai. Buvo atstovai iš Suv. Valst. apskričio advokato ofiso, valstijos advokato Hoyne atstovai ir policijos viršininko Schuettler.

34 vyrus gavo kariuomenēn.

Su mobilizacija, bent Chicagoj, ištikrųjų sekasi nekaip. Užvakar, pavyzdžiui, armijon ir laivynan įaršyta vos 34 vyrai. Skaitlinė, reikia pripažinti, labai menka.

Tiesa, ne viena juk Chicaga yra Suv. Valstijose. Bet juk reikia žinoti, iš kitos pusēs, kad tokių miestų, kaip Chicaga, yra taipgi nedaug.

Triukšmas bažnyčioj.

Englewoodo baptistų bažnyčioj, laike kunigo Smith T. Ford pamokslo, pakilo iš sėdynės tula moteriškė Wangeman, pertraukė kunigo kalbą, užreikšdama, kad bažnyčia yra ne tokia vieta, kurion vertėtų velti karės reikalai, kad užtenka jau sėti tos neapykantos tarp tautų.

Vakar, 2 val. pp., tapo palaidotas kriaučių kliubo narys — Izidorius Šeikus, kuris, kaip jau buvo minėta Naujienose, žuvo per žiaurių kapitalistų priespaudą.

Palaidojimo procesijoje dalyvavo Kriaučių Kliubas ir daugybė pašalinių draugų. Nuo darbininkų organizacijų buvo paaukauti dideli vainikai.

Palaidotas Tautiškose kapinėse, be bažnytinių apeigų. P. Š.

Garfield viešbučio namas tapo pusėtinai apardytas. Gi name ant Sheridan Road visi langai išbirėjo. Nuo trenksmo visa apielinkė sudrebėjo.

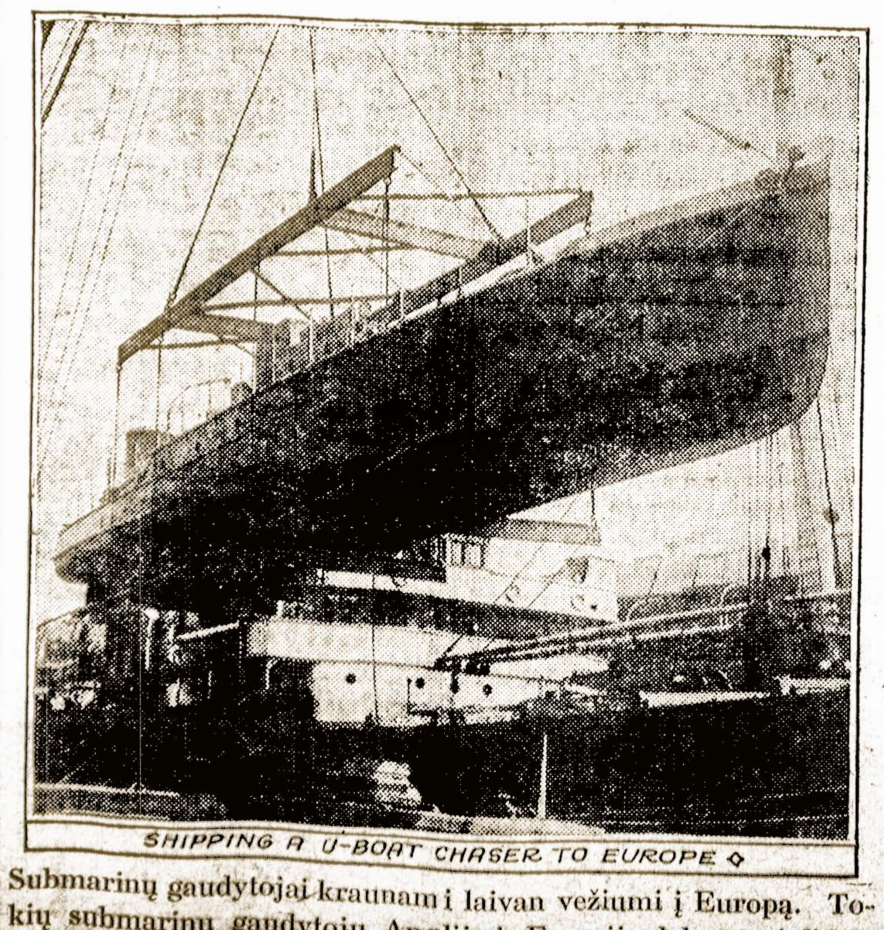

Submarinų gaudytojai kraunami laivan vežiumi į Europą. Tokių submarinų gaudytojų Anglija ir Francija dabar turi didelę daugybę.

..Cicero, Ill. — Bal. 25 d. LSS. 138 kp. rengia svarbias prakalbas J. Jkniaus svetainėje. Kalbėtojum bus LSS. keliaujantis kalbėtojas drg. Stilsonas iš Philadelphijos, Pa.

Visi lietuviai turētumēte atsilankyti į minētas prakalbas, nes svarbu išgirsti kiekvienam, kas tai yra socializmas.

Drg. Stilsonas dar tik pirmą kartą kalbēs Ciceroje, taigi proga visiems be skirtumo išgirsti jo kalbą. Prakalbos prasidēs 7:30 val. vakare; įžanga veltui.

-:- -:-

Bal. 28 d. LMPS. naujojo kuopa turēs pirmą vakarėlį J. Jukniaus svet., Cicero. Vakarēlis bus su tinkamu programu ir šokiais. Patartina paremti naujas progresistes skaitlingu visuomenēs atsilankymu.

-:- -:-

Balandžio 28 d. L. R. Rožēs Paš. kliubas rengia balių A. Lauterbach svetainėje, Cicero, Ill.

-:- -:-

Balandžio 21 d. į mokyklų tarybos narius tapo išrinktas ir vienas socialistas, drg. E. J. Blaha's.

Taiigi dabar Cicero's mokyklų taryboje yra vienintēlis darbininkų atstovas, ir šeši kapitalistų atstovai.

Gaila, kad nekurie darbininkai minētame balsavime visai nedalyvavo. Darbininkams nereikējo pamiršti tos balsavimo dienos, nes šie, kaip ir kiti balsavimai, buvo svarbųs.

Girdējau, kad ir tuli socialistai piliečiai apie tą balsavimą visai buvo užmiršę. Draugēs ir draugai, ištikrųjų gaila: drg. E. Conrad Carleson tik 8 balsais tapo neišrinktas į tarybos prezidentą. J. Aceris.

PAGELBOS VAKARAS Ned., Balandžio-Apr. 29,'17

Rengia L.S.S. 81 Kp. ir L.M.P.S.A. 29 Kuopa

SVET: ZWIĄZEK POLEK 1315 N.Ashland Ave.

Svetainē atsidarys 5 val. Uždanga pasikels 6:30 valandą. Scenoje statoma Socialē Drama, parašyta A. Sanberg **"Pirmoji Gegužės"**

Darbininke! Mokykis švęsti Pirmąją Gegužēs ir kovoti už buvį nuo Francuzų darbininkų. Šitas atsitikimas yra paimtas iš Paryžiaus atsitikimo karo metu. Kalbēs "Naujienų" Redaktorius P. GRIGAITIS. Visi stengkitēs išgirsti tos dienos prakalbą. Bus ir kitokių pamarginimų.

CHICAGIEČIAI! Šelpkit kankinius! Visas pelnas nuo šio vakaro skiriamas Rusijos politiškiems kankiniams ir LSS. namui. Poprogramui—Šokiai.

Inžanga 25c ir augšiau. Iškalno perkant,—pigiau parsiduos. Tikietų galite gauti pas kiekvieną L.S.S. 81 kp. ir L. M. P.- S. A. 29 kuopos narį. Kviečia visus KOMITETAS.

Dr. Povilas Zilvitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
OFISAS: 3103 So. Halsted Street
Tel. Drover 7179
VALANDOS: 9—11 išryto; 2—5 po pietų; 6—9 vakare.
GYVENIMAS: 3841 S. Union Ave.
Tel. Yards 597.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertēs nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.

Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštų overkotų.

Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertēs nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnēs nuo $1.50 iki $4.50. Vaikinams siutai nuo $3.00 iki $7.50.

Atdara kasdieną, nedēliomis ir vakarais.

S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Ruimas 902-904 National Life Bldg.
29 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Central 6390-6391. Atdara: Utarninke, ketvergo ir subatos vakarais nuo 6 iki 8 val. vakare, po numeriu
1566 MILWAUKEE AVE., Chicago, Ill.
Tel. Humboldt 97.

Telephone Humboldt 1278
M. SAHUD M. D.
Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas.
Specialistas Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų, taipgi Chroniškų Ligų.
OFISAS: 1579 Milwaukee Ave., Kampas North Ave., Kambarys 206.
VALANDOS: 8:30 iki 10 išryto; 1:30 iki 3 ir 7:30 iki 9 vakare.

DR. A. I. EPSTEIN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas moteriškų, vyriškų, ir vaikų ligų.
Ofisas ir Gyvenimas:
3600 S. Halsted St., kampas 36 Str.
Telephone Drover 4974.
Ofisas atdaras iki 10 val. ryto, 1—3 po pietų ir vakarais.

DR. J. VAN PAING
Vyrų Chroniškos Ligos
Elektriška Diagnoza ir Gydymas
Speciališka medicina nuo užnuodijimo kraujo
Vandenuota Medega Slaptom Ligom
2221 S. KEDZIE AVE.
Netoli 22-ros gtv.
Valandos: 1—3 po pietų; 7—9 vak.

Phone: Yards 4317
Dr. A.R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis išegzaminuojam dykai

Gyvenimas yra tuščias kuomet pranyksta regējimas.
Mes vartojame pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiama į vaikus.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; nedēlioms nuo 10 iki 12 dieną.
4649 S. ASHLAND AVE., kampas 47 St.

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 6 8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8—9 ryto, tiktai.

KIŠENINIS ŽODYNĖLIS

Lietuviškai-Angliškas i-r Angliškai-Lietuviškas

Talpina savyje reikalingiausius, kasdie vartojamus, žodžius. Labai paranki knygutē nešiotis ir kiekviename reikale pasinaudoti.

Kaina 50c paprastu ir 75c geru skuriniu apdaru.

Galima gauti "NAUJIENŲ" Administracijoje, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

LOKIS

Lietuvių Legenda.

Labai indomus pasiskaitymas iš užrašų 1866 metų. Knygelę parašē P. Merimee, vertē L. Juras. Išleista "Naujienų" B-vēs.

Kaina 15c.

"NAUJIENOS"
1840 S Halsted St., — — — Chicago, Ill.

MACBETH

Tragedija penkiuose aktuose.
Parašyta William Shakespeare'o
Versta lietuvių kalbon (eilēmis)
Kleofo Jurgelionio

Šis veikalas turētų rasties kiekvieno scenos mylētojo knygynēlyje. Galima gauti "Naujienų" Administracijoje. Kaina apdaruose 75c, be apdarų — 50c.

1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

MILDA TEATRAS
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilius Permaina:
Panedēlyj, Ketverge ir Subatoj
Paprastomis dienomis pirmas floras 10c, Balkonas 5c.
Subatos vakarais ir nedēliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.
HALSTED ir 32-ra GATVĖ.

LIETUVIAI TĒMYKITE!

Geriausius automobilius taisome ir valome. Prašaliname visokius keblumus. Pataisome už pigiausią mokestį. Reikale kreipkitēs pas:
ADAM WIDZIS,
3222 S. Halsted St. Chicago,
Tel. Drover 2186.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.
Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St. Ant trečių lubų Tel. Drover 1310
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1111-13 Unity Bldg. Tel. Central 4411

Kaip Zmogus Mansto

Knygelē parašyta JAMES ALLEN, versta ST. BIEŽIO, spauda J. Ilgaudo.

TURINYS:
Mintis ir charakteris.
Minties pasekmē ant aplinkybių.
Minties intekmē ant sveikatos ir kuno.
Mintis ir tikslas.
Mintis—faktorius nuveikime.
Svajonēs ir idealai.
Rimtumas.

Kaina 15c.
"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Aš noriu apskelbti savo 20 metų specialę metodą gydymo **Kreivų Akių**, kurias aš gydau be pavojaus, skausmo, chloroformos vienu atsilankymu. Šis yra ne bandymas, bet faktas, paremtas mano 20 metų pasekmingos praktikos ir 600 išgydymu, kurie yra gvarantuoti, kad bus ant visados.

Sekanti yra paliudijimai ligonių, kurie yra nuo kreivų akių išgydyti šiemet:

P-nas Geo. Keble, 605 S. Albany Ave, Chicago. Ugnagesis sako: "Dr. Carter išgydē mano mažos mergaitės kreivas akis be skausmo. Man bus malonu pasikalbēti su kiekvienu, kurie turi kreivas akis."

IŠKABA BESISUKANTI ŠVIESA 20 METŲ ANT STATE G.

P-nas Sindelar, No. 1715 String st. Chicago, dirbo Sears Roebuck 7 metus. Jo akys buvo labai kreivos per 20 metų. Jos buvo atitaisytos vienu atsilankymu, be skausmo, chloroformos arba akinių.

P-lē Sindelar, jos sesuo taipgi buvo išgydyta nuo kreivų akių. Kurie interesuojatēs galite nueiti ir pamatyti p-ną Sindelar ir jo seserį.

P-nas Stanley Stack No. 2039 N. Oakley ave., mechanikas, turėjo kreivas akis per 22 metu. Jis buvo išgydytas vienu sykiu Dr. Carterio metodomis.

P-nas John Keczewski, No. 2921 Milwaukee ave., įžymus vertelga, bankeris ir teatro savininkas, buvo aklas nuo valkio per 35 metus. Jis atgavo regējimą nuo Dr. Carterio gydymo vienu ir pusē metų atgal.

P-ni Fosha, No. 4658 Austin ave., Chicago, sako: "Dr. Carter išgydē mane nuo valkio 15 metų atgal. Mano akys yra dabar sveikos. Man butų malonu pasikalbēti su bile ypata apie mano stebētiną gydymą."

Reikalaukite Dykai Knygutēs kas link Kreivų Akių, arba ateikite į mano ofisą, kur aš su noru parodysiu ūdyką savo metodą kiekvienam, kurie interesuojasi, arba kas turi draugus, kurie turi kreivas akis.

FRANKLIN O. CARTER, M. D.
120 SO. STATE STREET
Durįs į [illegible] nuo The Fair
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 po piet. Nedēliomis nuo 10—12 dieną.

KODĒL NEŽINOTI SEKANČIŲ IŠAIŠKINIMŲ?

Išliuosavimo judējimas, Betvarkē, Komunizmas, Tikējimas, Paternalizmas, Vergystē, Girtuokliavimas, Individuališkumas, Visiška Lygybē, Privatiška Nuosavybē, Atlyginimas už riziką, Materialistai — vējo gaudytojai, Praktiškas darbas, Žmogaus prigimtis ir daug kitų klausimų.

Tie visi išaiškinimai randasi knygoje:

KAS YRA TAIP, O KAS NE TAIP?

Knygos kaina tik 50c. Reikalaukite:

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted St. Chicago, Illinois

Pranešimai

PASARGA.—Draugijų pranešimus skelbiame be užmokesties. Pranešimai betgi turi but priduodami iš vakaro, laiškeliu arba telefonu. Priduoti tą pačią dieną, kada spausdinamas dienraštis, nebegali but įdėti. —"Naujienų" adm.)

NAUJIENŲ B-VĖS NARIAMS PRANEŠIMAS.

Naujienų Bendrovės panaujintos konstitucijos projektas jau atspausdintas. Sulig paskutiniuoju Bendrovės dalininkų susirinkimo tarimu projektas turėtų but pasiųstas kiekvienam B-vės nariui peržiurėti, bet kadangi daugelis jų yra mainę savo adresus, tai konstitucijos projektas bus pasiųstas tik tiems nariams, kurie umai į šitą pranešimą atsilieps ir paduos savo tikrą adresą.

Konstitucija eis balsavimui sekamame visuotiname N-nų B-vės dalininkų susirinkimas, kurs turės neužilgo įvykti.

Del konstitucijos projekto kreipkitės N-nų B-vės sekretoriaus adresu:

P. Čereška,
1327 N. Robey st.
Chicago, Ill.

Kas pametė raktus Canalport avenue ir Union ave. apielinkėje — atsišaukite į Naujienų administracija.

North Side. — Naujai suorganizuota LDLD. kuopa rengia pirmas prakalbas utarninke, bal. 24 d., 7:30 val. vakare, po num. 1824 Wabansia ave, Liuosybės svet. Kalbės geri kalbėtojai iš Chicagos. Prašome skaitlingai atsilankyti. Rengimo Komitetas.

SLSDA. I apskričio Jungtinės Tarybos susirinkimas įvyks bal. 28 d., 8 val. vakare, P. Woodmano svet., 3253 Lime st., (tuoj už Olszewskio banko). Chorų dirigentai ir delegatai pribukite laiku, nes turime aptarimui daug dalynų šiam sezonui.
S. Dilis.

LSS. 4 kp. bal. 24 d. 7:30 v. vakare rengia prakalbas Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted st., ant rtečių lubų. Kalbės J. Stilsonas. Įžanga dykai. Visus kviečia — LSS. kp. Komitetas.

Brighton Park. — Valgomųjų daiktų kooperacija laikys visuotiną susirinkimą seredoje, bal. 25 d., 8 val. vak., po num. 2925 So. Kedzie ave.

Šėrai baigiami parduoti, del ko visi ateikite, nes reikia išrinkti valdybą ir apsvarstyti konstitucijos priėmimą. D.

Kensington. — LMPS. 25 kp. rengia prelekciją utarninke, bal. 24, 7.30 v. v., Stančiko svetainėje, 205 E. 115 st. Prelekcija gimties klausimu, skaitys med. stud. A. Montvidas. Įžangą dykai. Kviečia kuoskaitlingiausia susirinkti moteris ir vyrus.
Komitetas.

Cicero, Ill. — LSS. 138 kuopa bal. 25 d. 7:30 val. vak. rengia prakalbas J. Jukniaus svetainėje, 4837 W. 14th st. Kalbės d. J. Stilsonas. Įžanga dykai.

Gerbiamieji, malonėkite atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes šis kalbėtojas išaiškins daug svarbių darbininkams klausimų. Komitetas.

Roseland, Ill. — LSS. 137 kp. bal. 27 d. 7:30 val. vak. rengia prakalbas J. Stančiko svet., 205 E. 115 st., Kensington. Kalbės J. Stilsonas. Įžanga dykai. Visus kviečia — LSS. 137 kp. Komitetas.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas sankrovas, kurios skelbiasi Naujienose.

Randai

ANT RANDOS
Štoras ir 4 kambariai; beizmentas. Didelė barnė, gera del 2 automobilių. Štoras geroj vietoj del grosernės ir bučernės. Kampas 36-tos ir Lowe Ave. Lietuvių apgyventa vieta.
A. PETRATIS and CO.,
751 W. 35th St., netoli Halsted Str.
Tel. Drover 2463.

Pajieškojimai

Pajieškau savo pažįstamo Roberto Motuzo, Juozapo Katkaus, girdėjau, gyveno Chicago, Ill. Kotrynos Urbutės, taipgi pajieškau giminių. Aš esu Kauno gub., Panevėžio pav., Vaškų parapijos, Bejeniškių kaimo. Meldžiu jų pačių atsišaukti ar kas juos žinote pranešti.
Antanas Germanavičia,
970 McKinley Ave., Detroit, Mich.

PAJIEŠKAU savo brolio Jono Vaičaičio. Kauno gub., Raseinių pav., Viduklės par.; gyveno kur tai Pittsburgh'o apielinkėj, dirbo mainose. Kas žinote, malonėkite pranešti jo adresą.
Petras Vaičaitis,
1840 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau trijų draugų — Jono Banaičio, Antano Vaickevičio ir Kazimiero Šivirskio. Paeina iš Kauno gub., Panevėžio apskričio, Krekenos parapijos, Zibartono kaimo. Malonėkite atsišaukti ar kas kitas, kas žinote, praneškite šiuo adresu:
Benediktas Šikšnis,
720 W. 120 st., West Pullman, Ill.

PAJIEŠKAU DARBO keptuvėj už antrarankį ;esu kepėjas iš Lietuvos. 16 metų tame amate, dirbu viską. Galiu dirbti už pirmarankį, bet nenoriu. Geistina darbą gauti Chicagoj. Esu vedęs, kalbu 4-riom kalbom.
Joseph Sustauskis,
4356 So. Honore St., Chicago, Ill.

Reikalavimai

REIKALAUJAME DARBSČIŲ JAUNŲ VYRŲ DIRBTUVĖN. GERA MOKESTIS. PASTOVUS DARBAS. PUIKI ATEITIS DARBŠTIEMS VYRAMS. ATSIŠAUKITE SUPERINTENDENTO OFISE
OPPENHEIMER CASING CO.,
1020—28 WEST 36th STREET,
CHICAGO, ILL.

REIKALAUJAMA: 100 DARBSČIŲ MERGINŲ DIRBTUVĖN. GERA MOKESTIS. PASTOVUS DARBAS. PUIKUS SU ŠVIEŽIU ORU KAMBARIAI. ATSIŠAUKITE SUPERINTENDENTO OFISE:
OPPENHEIMER CASING CO.,
1020—28 WEST 36th STREET,
CHICAGO, ILL.

REIKALINGAS bučeris mokantis savo darbą. Gera mokestis. Darbas ant visados.
J. MOLIS,
2350 S. Leavitt St. Chicago.

REIKALINGA
VYRŲ
GERAS, PASTOVUS
DARBAS,
GERA MOKESTIS.
ATSIŠAUKIT
TUOJAS
NĖRA KLIUČIŲ
DEL DARBININKŲ.
RACINE RUBBER COMPANY
RACINE, WISCONSIN.

REIKALAUJAME klerkų ir merginų pardavėjų. Geras pastovus darbas. Atsišaukite į
BANKES COFFE STORE
1836 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGA patyrusi mergina į virtuvę. Turi mokėti virti. Darbas nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis nedirbama. Reikalingas paliudijimas. Atsišaukite apie 5 val. po pietų. Bockmann,
808 W. 12th St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA MOLDERIŲ.
Gera mokestis
pirmos klesos
darbininkams.
Paimkite 5-tos
gatvės karą
iki liejyklos
(foundry)
MASON DAVIS and CO.
7740 So. Chicago Ave., Chicago.

REIKALINGAS barberis vakarais ir subatomis per visą dieną ir nedėlioms iki pietų arba tiktai subatomis po pietų ir nedėliomis iki pietų. Atsišaukite tuojaus.
2050 Coulter St., arti Hoyne Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGAS lietuvis siuvėjas prie moteriškų drapanų siuvimo. Atsišaukite tuojaus.
6254 Cymbart ave., arti 63-čios, Chicago, Ill.

REIKALINGA moteris prižiurėjimui 2-jų vaikų. Greitu laiku atsišaukite.
D. Najulis,
2239 W. 23rd Pl., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA vyrų mokyties barberystės amato. Pigios kainos, lengvi išmokėjimai, mokinama dienomis ir vakarais, viskas puikiai, Darbas kiekvienam žmogui. Ateikite arba rašykite.
BURKE BARBER SCHOOL
612 W. Madison St., Chicago, Ill.

REIKALINGA porterių į departamentinę sankrovą. Geistina patyrusių. L. KLEIN,
Halsted and 14th St. Chicago.

REIKALINGAS atsakantis duonkepis (bakeris), kuris supranta savo darbą. Gera mokestis ir trumpos valandos. Atsišaukite tuoj:
Marozas Bros.,
4617 So. Paulina st., Chicago, Ill.

Reikalauja darbininkų.

Valstijos nemokamas Darbo Biuras reikalauja daug darbininkų Chicagoje ir kitur.

Valstijos nemokamas Darbo Biuras, 526 So. Dearborn St., Chicago, reikalauja:
20 tapytojų
1 fotografisto
6 prie knygų apdarymo
1 prie įrankių dirbimo
1 kalvio
4 geležies dirbtuvėj
2 dažų dirbtuvėj
3 prie Gordon fyderio
2 molderių
2 elektrmenų
2 prie siuvamųjų mašinų taisymo
1 prie kaurų audimo
5 siuvėjų
3 prie rakandų apmušimo
2 prię automobilių taisymo

Taipjau daugelio darbininkų ne amatininkų kitokiems darbams.

Išvažiavimui iš Chicagos reikalinga daugelio darbininkų prie įvairių įvairiausių darbų į fabrikus ir dirbtuves. Taipjau ukio darbams.

Vaikų skyriuje reikalaujama daugybės vaikų visokio amžiaus, be ne jaunesnių kaip 14 metų, dirbti lengvesnių darbų dirbtuvėse, ofisuose, pasiuntinėjimui, mokinties įvairių amatų etc.

MOTERŲ SKYRIUJE reikalaujama moterų ir merginų įvairiems darbams dirbtuvėse, skalbyklose, namų darbui, plovėjų, skalbėjų ir k.

REIKALAUJAMA vyrų, merginų ir vaikų. Pastovus darbas ir gera mokestis visiems. Puiki vieta kur gyventi. Užtektinai šviežio oro, su sodnais lotai ir tt. Atsišaukite į
EMPLOYMENT DEPT.,
Corn Products Refining Co.
63rd st. ir Archer ave., Argo, Ill.

REIKALAUJAMA 1-mos klesos operatorių prie baltų drobinių drabužių, suknių ir žiurkštų. Pastovus darbas. Atsišaukite į
Wash Fabric Co.,
508 S. Wabash Ave, 2-ras augštas. Chicago.

Pardavimui

ANT PARDAVIMO.
Pirk kaip nori ar saliuną su namu arba be namo. Lietuvių apielinkėje ir kur kas daugiau randasi lietuvių murinių namų.
F. Warneke,
951 W. 19th St., Chicago, Ill

PARSIDUODA groserio ir smulkmenų sankrova, pigiai; priežastis pardavimo — pasitraukiu iš biznio. Gera vieta. Už $500 paimsite.
J. Sontag,
2000 W. 23rd st., Chicago.

TAVO
PATIES
YRA
KALTĖ,
JEIGU
TU
NENORI
ATPIGINTI
VALGIŲ.

Pirk pas mus 2½ akro farmą. Augink vištas, laikyk karvę ir augink daržoves ir stebėsies, kaip valgis atpigs. Dirbti gali visose Chicagos miesto dalyse ir kitur: treinas ir strytkariai eina pro musų žemę, į vidurį miesto, nueina į 40 minučių. Liuosą nuo darbo laiką gali sunaudot prie namų, imdamas iš žemės naudą ir sykiu žemė užaugs į dvigubą kainą. Ant lengvų išmokėjimų. $100 įmokėt, ir po $15 į mėnesį. Lotai po $39 ir augščiau. $10 įmokėt ir $5 mėnesyje.

Skubinkis, tik 20 tų farmų beturime.

Del platesnių žinių kreipkitės laišku į "Naujienų" Ofisą No. 113; nepamirškite indėti savo adreso.

AR NORI PELNYT $1000;
Čia yra tikra proga. Naudokis!
2 pagyvenių naujas murinis namas, kogeriausias, lietuvių apgyventoj vietoj; turi but parduotas greitu laiku $1000 pigiau, nei kad vertas. Tik $100 reik įmokėt, arba priimsime jųsų lotą Chicagoj, arba Gary, Ind. už pirmą įmokėjimą; likusius už namą randa išmokės; nepraleisk tos progos ,tai yra viena iš geriausių. Rašyk arba ateik pas savininkus:
A. J. PRANCKEWICZ,
C-o CHANDLER, HILDRETH & CO,
56 W. Washington St.,
Chicago, Ill.

PARSIDUODA FARMA
60 akrų, 30 akrų ariamos, 14 akrų apsėta dobilais, apie penki akrai gražios girios, kuri galima pavartot į materiolą, lentas; budinkai nedidžiausi, bet nauji. Žemė pirmos klesos su gražiais šaltiniais ir nekalnuota; du šuliniai,pompos, vanduo kuogeriausias, tvoros geros į rundą, keliai išdirbti, penkios mylios nuo miesto ir stoties, aplinkinės vietos pusėtinai apgyventos lietuviais ir lenkais ir visi jau pusėtinai prasigyvenę. Pardavimo priežastis tos mano farmos — turiu dvi farmas, pusėtinai toli vieną nuo kitos ir negaliu priderančiai apžiurėti, todel parduodu pigiai, tik už $1200; pusė sumos įmokėt iškalno, kitus — ant šešto procento. Taigi, lietuvi, nepraleisk progos, o buk neprigulmingu nuo kapitalistų, buk pats bosu, augink savo maistą. Michigane sveikas vanduo, tyras oras užlaikys patį ir jųsų šeimyną sveikus. Rašyk šiandie, dar dabar laikas; pirksit nuo savininko, o ne nuo agento.
C. WILKAS,
Box 74, Harrietta, Mich.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė labai pigiai. Puikiam miesttlyj, netoli Chicagos. Vieta apgyventa lietuvių ir lenkų, prie didelių dirbtuvių—kur gaminama karės pabuklai. Biznis išdirbtas, Dirba 4 bučeriai ir važiuoja 2 vežimai. Pardavimo priežastis — savininkas turi kitą biznį. Norintis gali pirkti ir pusę biznio. Kreipkitės: A. Trakšelis,
1345 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

PARSIDUODA štorelis trumpu laiku: cigarų, tabako, kendžių ir visokių dalykų del mokslainės. Pigiai. Prieš mokyklą. Pardavimo priežastis — savininkas perka namą. Atei kite ir persitikrinkite.
1811 So. Union Ave., Chicago, Ill.

DEL
GERIAUSIO
PAAUKAVIMO
Jauna pora turi paaukauti puikius rakandus 5 kambariams, arba atskirai parduoda. Divonas 9x12, $12; taipgi $450 pianas, 10 metų gvarantuotas, už $120, ir $200 phonografas, su pagražinimais ir rekordais, už $60. Viskas vartota tik keletas mėnesių.
1520 N. Western Ave., Chicago.

TURIU paaukauti $165 seklyčios setą vėliausios stailės už $30, valgomojo kambario stalą ir 6 krases už $20. Karpetas $10. Komodos, brasinės lovos, paveikslai, firankos. $800 Grojantis Pianas 1917 modelio, $200.00; $225 victrola ir rekordai — už $50.
Vartoti vos 90 dienų.
3019 Jackson Blvd., arti Kedzie Ave. Chicago. Ill.

ANTRU ir trečiu mortgage suteikiama paskola nuo $100 iki $5000.00 po 5 ir 6 proc. apmokėjimui taksų, užmokėjimui interesų ant jųsų pirmo mortgage, pagerinimui jųsų nuosavybės, arba jei jųs pirkliaujate ir reikalaujate dar daugiau pinigų. Greitas ir mandagus patarnavimas, teisingas reikalavimas.
LOUIS STERN and COMPANY
MORTGAGE BANKERS
5 North La Salle Street, Chicago.
Telephone Main 4845.

PARSIDUODA elektrikinis pianas pigiai, turi but parduotas prieš gegužio mėnesį.
1711 South Union Ave., Chicago.
Tel. Canal 3194.

EXTRA
Jauna pora priversta paaukauti savo puikius, beveik naujus rakandus už retai pigią kainą, $160.00 seklyčios setas, tikros skuros už $35. Vėliausios mados valgomojo ir miegamojo kambario rakandus, 2 puikių divonų, davenport, taipgi $525 pianu su 25 m. gvarancija už $115 ir $225 Victrola su brangiais rekordais už $60.00. Šis yra retas pigumas ir jums apsimokės patirti nežiurint kur jųs gyvenat. Viskas vartota vos 9 savaites. Parsiduos taipgi po vieną. Atsišaukite tuojaus. Gyvenimo viota: 1922 So. Kedzie Ave., arti 22-ros gtv., Chicago, Ill.

DABAR Yra laikas tapti ukininkais, jie yra tais žmonėmis, kurie dabar daro pinigus ir dafys juos ateinančiam laike. Mes valdome digelius žemės plotus Wisconsino, Minnesotos ir Montana valstijose, kurias mes apgyvendinsime. Mes parduodame pigiai, lengvais išmokėjimais. Mes norime apgyvendinti lietuvių koloniją. Rašykite tuojaus. J. H. Coon, 220-221 Davidson Bldg., Sioux City, Iowa.

PARSIDUODA štorelis trumpu laiku: cigarų, tabako, kendžių, "ice cream soda", ir visokių dalykų del mokslainės. Biznis gerai išdirbtas. Prieš mokyklą. Pardavimo priežastis —savininkas perka namą.
1811 So. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA grosernė ir bučernė pigiai. Pačioje lietuvių apielinkėje.. Pardavimo priežastis — savininkas negali kalbėti lietuviškai.
2614 W. 42 St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA — keptuvė ir namas po No. 1721 S. Union Ave.
Chicago.

PARSIDUODA greitai saliunas, du arkliai, vežimas, pakinklai. Pardavimo priežastis — važiuoju į kitą miestą. Taipgi PARSIDUODA gera jauna karvė labai pigiai.
8530 S. Vincennes Ave., Chicago, Ill

PARSIDUODA arklys, pakinklai ir vežimas išvežiojimui.
2200 W. 37th st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė. Vienuolika metų biznyje. Priežastis pardavimo — pastiraukiu iš biznio. Atsišaukite į "Naujienų" ofisą laišku No. 113.

PRANEŠU MOTORCYKLISTAMS (tiems kur turi štyminius baisakelius), kad prasideda jau laikas važinėjimos. Jeigu turite netinkamą važiavimui ar pagedusį motorcyklį, arba jei norite mainyti, parduoti ar naują pirkties, pirmiausiai kreipkitės šiuo adresu:
J. MIKŠIS,
637 W. 18 St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA bučernė už pigią kainą. Gera vieta. Pardavimo priežastis — liga.
937 West 18 St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA labai pigiai Union Barber shop, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Pardavimo priežastis — savininkas eina į kitą biznį.
Raphael Kavaliuk
4359 So. Wood St., Chicago, Ill.

YPATIŠKA PASARGA.
Jeigu Stanislovas Kozlowski neatsiims savo tavorų; kuriuos paliko po num. 1741 W. 47th St., į dešimts dienų laiko, jie bus parduoti sulig jų kainos.
MICHAL UGIANSKI,

PARSIDUODA kriaučių šapa greitu laiku. Biznis gerai išdirbtas. Uarduodu PIGIAI, nes turiu tuojaus apleisti Cicero. Atsilankykite ir pamatykite biznį, ir spręskite apie jį.
4806 W. 22nd St., Cicero, Ill.

PARSIDUODA — barbernė. Yra 3 krėslai ir kiti visi patogumai. Vieta gera. Pardavimo priežastis —mirė savininkas. Atsišaukite tuojaus.
E. Jurkauskienė
2011 S. Halsted St., arba
730 W. 21st St., Chicago, Ill.

PIRK SAU visas Plumbavojimui reikmenis tiesiai už "wholesale" kainas. Mes parduosime visiems.
Levinthal Plumbing Supply Co.,
1637 W. Division St., Chicago,
Corner Marshfield Ave.
Kalbama lietuviškai.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan St., Chicago.
VALANDOS: nuo 8 iki 11 išryto, nuo 5 iki 8 vakare.

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
Lietuvis Dentistas
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės,

DR. W. YUSZKIEWICZ

LIETUVIŠKAS AKIŲ GYDYTOJAS
Kas turi skaudamas arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimo, atsilankykite pas mus
1155 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po piet.

BANKES' COFFEE The Best

GARSI SANTOS KAVA. Visur parduodama po 28c ir po 30c **19c**

SVIESTAS	RYŽIAI	COCOA	ARBATA
Geriausios smetonos, geresnis, negu kur jus galit gauti .. 47c	Geriausios ryžios, 10c vertės, parsiduoda už .. 7½c	Geriausia Bankes, sulyrink su bent kokia, ½ sv 14c	Priimniausia, Gvarantuota, vertės 60c parsiduo da po.... 40c

WEST SIDE			NORTH SIDE
1373 Milwaukee Av.	1644 W. Chicago Av.	2102 W. 22nd St.	406 W. Division
2054 Milwaukee Av.	1836 Blue Island Av.	SOUTH SIDE	720 W. North Av.
1045 Milwaukee Av.	2612 W. North Av.	3032 Wentworth	2640 Lincoln Av.
1510 W. Madison St.	1217 S. Halsted St.	2427 S. Halsted	3244 Lincoln Av.
2820 W. Madison St.	1832 S. Halsted St.	4729 S. Ashland	3413 N. Clark
	1818 W. 12th St.		

MASTER SYSTEM
Garment Designing School

Puikiausia ir geriausia mokykla Chicagoje, mokina kirpimo ir designing, vyrų ir moterų drabužių.
PASEKMINGI MOKINIAI VISUR

Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir geriaus kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteikiame praktišką patyrimą kuomet jųs mokysitės.
Elektra varomos mašinos musiuvimo skyriuose.
Jųs esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti speciališkai pigią kainą laike šio mėnesio.
Petrenos daromos pagal Jusų mierą — bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.
Diplomai duodami mokiniams.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, principalas.
118 N. La Salle St., Room 416-417 Prieš City Hall.

Štai proga išmokti anglų kalbos, per laiškus arba klesose
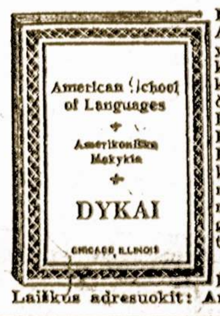

KORESPONDENCIJINIS SKYRIUS.— Kiekvienas gali išmokti ANGLIŠKAI labai greitai savo namuose iš lekcijų sutaisytų ypač tam tikslui. Šis kursas yra labai parankus kiekvienam, kuris nori greitai išmokti Anglų kalbos, bet neturi progos lankyties į mokyklą ypatiškai. Geresniam persitikrinimui, siunčiame gražiai iliustruotą, su daugeliu paaiškinimų KATALOGA DYKAI. Rašyk laišką tuojaus; indėk dvi markes prisiuntimui KATALOGO.
KLESŲ SKYRIUS. — Tiems, kurie gali pributi į musų mokyklą ypatiškai, turime dienines ir vakarines klesas. Mokiname daugiau valandų negu kitos mokyklos. Klesose irgi turime atskirą kursą, sutaisytą musų pačių del pradžiamokslių greitam išmokinimui Anglų kalbos. Daugiau suprantantiems turime GRAMMAR ir HIGH SCHOOL skyrius.
Viskas aiškinama Lietuviškai
Dvi mokyklos: 731 W. 18th St., ir 1741 W. 47th St.
Laiškus adresuokit: American School of Languages, 1741 West 47th St., Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS
Ant Durų, Lentų Remų ir Stoginio Popieros
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 9693
Dr. A.A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Valandos: 10—11 ryto, 4—5 po pietų, 7—8 vakare. Nedėliomis 10—1 po pietų.
3354 S. Halsted St. arti 34 St. Chicago

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metai.
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32 st.
Chicago, Ill.
Specialistas ant
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
Ofiso valandos:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet
ir nuo 8 iki 8:30 va. Nedėldieniais vakarais ofisas uždarytas
Telephone Yards 687

REIKALAUJI AKINIŲ
Jeigu kenti galvos skaudėjimą,
Jeigu nuolatos Tau ašaros krinta iš akių,
Jeigu Tau skauda akys,
Jeigu skaitant raidės susibėga į krūvą,
Jeigu spauda rodosi Tau dviguba,
Jeigu turi uždegimą akių,
Jeigu tau skauda akys skaitant arba siuvant, tuokart tu ....reikalingas akinių.
Duokite apžiurėti savo akis specialistui akių, kuris turi 15 metų patyrimo Šv. Vaitekaus parapijoje. Stiklai šlifuoti sulig jusų akių ir akiniai padaromi belaukiant, labai vidutiniška kaina.
JOHN J. SMETANA
Akiu Specialistas
TĖMYKIT MANO UŽRAŠĄ.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
Kampas 18-tos gatvės Ant Platt'o Aptiekos 2-ras augštas.
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 va. Nedėliomis nuo 9 ruto iki 12 dieną.
Tel. Canal 5335.

Daktaras WISSIG,
Specialistas iš Seno Krajaus
GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ.
NEŽIURINT KAIP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusles, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai.
OFISO VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėlioms iki 12 dieną.
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršuj Bankos. Tel. Canal 3263.